

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Duker Nachr.,
Nux. Augenfeld & Emerio Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsbet-közt).

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — **RECLAMĂ** pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 10.)

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toată ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 50.—Anul LXVIII.

Brașov, Vineri 4 (17) Martie.

1905.

Bătălia de la Mukden.

Ce pînă ar pute descrie intri-
tarea și durerea ce a cuprins inimile
a sute de mii de mame lascirea, că
de-alungul fluviului Șaho și în jurul
Mukdenului, capitala Manchuriei, bu-
bue éráși tunurile și că s'a încins din
nou o bătălie crâncenă și sângerósă,
cum a fost cea de la Liaoyang.

De-ar fi fost numai ca cea de
la Liaoyang! Dér bătălia ce s'a dat
la Mukden a fost de două-ori mai
cumplită și mai grozavă și decât riu-
rile carî au despărțit la început oș-
tile dușmane nu s'au prefăcut nu-
mai în sânge, cauza a fost că erau
înghetate.

Cu greu își pôte închipui cineva
două oștiri mari, făcând la olaltă
peste 1/2 milion de soldați, stând în
cap de iernă față 'n față înarmate
până 'n dinți, adăpostindu-se fie-care
îndărătul unui șir de întărituri îm-
pănate cu tunuri grele de asediu pe
o întindere de aprópe o sută de
chilometri și repeđindu-se apoi în
bubuitul înfricoșat al tunurilor de
tot felul, ce nu mai înceta di și
nopte, una asupra celeilalte luptând
desperat până ce ostașii ajungeau a
baioneta și revolverul. Atacuri ne-
sfârșite asupra pozițiilor întărite în
plóia glonțelor și inoirea lor, pășind
cei din dărét peste cadavrele celor
căduți; o iconă îngrozitoare a omu-
rului, măcelului și a nimicirei pro-
duse de flagelul războiului.

În istoria popórelor, câtă ne
este cunoscută din timpurile cele
mai vechi, nu s'a pomenit o bătălie
mai mare și mai sângerósă ca acesta,
care s'a sfârșit cu învingerea Japo-
nesilor și cu retragerea în condi-
țiunile cele mai grele a armatelor
rusesci. Unii mai viteji decât ceilalți,
desfășurând de améndoúe părțile o
energie și o nespúsă jertfire de sine
în luptă, unii murind pentru Țar și
onórea armelor rusesci, alții pentru
Mikado și gloria stégului „impéră-

ției sórelui“, și murind mulți, de tot
mulți, cum nu s'a mai pomenit în
nici un război.

Până adî nu se scia de cât de
o singură bătălie mare, cea de la
Lipsca la 1813, care a durat 3 zile, și
unde au fost angajate oștiri în to-
tal de aprópe 1/2 milion de ómenî,
cam câtî au fost și la Mukden. Tóte
celelalte bătălii mai mari din tim-
purî mai noué, cea de la Jena, Kö-
niggrätz și Sedan au durat mult
mai puțin, chiar și cele din evul
mediu, când armele erau primitive
față de cele perfecționate de astădi,
luptele nu durau de cât cel mult
o di două; așa a fost și cu luptele
gloriose ale lui Ștefan cel Mare și
Mihaiú Vitezul, la Dumbrava Roșie,
Călugăreni etc.

După ce adî sunt introduse pus-
cile cu repetiție și tunurile cu tir
repede, cei mai competenți specia-
liști militari au declarat, că este im-
posibil, ca o bătălie să mai pótă
dura așa de lung timp ca cea dela
Lipsca. Și cu tóte acestea ceea-ce
s'a cređut cu neputință, s'a întem-
plat. Și încă cum? Nu trei zile, ci
dece zile a durat bătălia dela Muk-
den, purtată cu armele cele mai mo-
dérne și încă nici astădi, pe când
dice că lupta s'a sfârșit, căci arma-
tele japoneze urmăresc cât pot oș-
tirile rusesci în retragere.

Dér nu numai în ce privește
durata, ci pôte mai mult în ce pri-
vesce victimele acestei bătălii, ea
ocupă locul cel dintăi în istorie,
căci nu va fi mult, decât vom dice,
că de ambele părți, Ruși și Japo-
nesi, au căduť morți și răniți la Șaho
și Mukden peste 100,000 de ómenî.
Și decât întrebî de ce atáta vórsare
de sânge nevinovat, de ce atátea
jertfe și cheltueli nebune, de ce sute
de mii de mame din cele două îm-
părătii plâng adî după fii lor, carî
au fost celor mai multe sprijin și
singura lor speranță? De ce tóte a-
cestea, când nici Rușii nici Japonezii
nu apără o țără proprie a lor, ci se

luptă pe un teritoriu strein numai
pentru a cuceri țări streine?

E admirabil eroismul Japone-
silor! Și la Mukden ei au atacat, ei
au esaltat întăriturile Rușilor și ei
au alergat în marșuri forțate spre
a-le înconjura flancurile. Nici vitejia
Rușilor n'a rămas însă mai pe jos.
În războiele amintite cei bătúți au
fost luați la fugă în desordinea cea
mai mare. Rușii la Mukden, după dece
zile de luptă, au fost totuși încă în
stare să 'și retragă, deși cu mari
pierderi și luptând cu inamicul, cea
mai mare parte a armatelor lor la
Tielin.

Bătălia de la Mukden e deci
memorabilă în tóte privințele. Cum
și de ce fel vor fi urmările ei?

Revistă politică.

Brașov, 3 (16) Martie.

Audiențele celor 16 bărbați po-
litici, pe carî Majestatea Sa i-a pri-
mit în Viena, s'au sfârșit, fără ca
criza politică și de guvern ungară să fi
ajuns la o rezolvare. Din contră se
pare, că ea va mai dura mult timp,
căci o hotărîre e greu de luat din
partea Corónei în împrejurările de
față, când opoziția maghiară cere
să se revină la negocierile pe teren mi-
litar, carî decât s'ar da, n'ar mai
puté fi vorba despre unitatea arma-
tei comune.

În cercurile politice din Buda-
pesta se mângăie cu speranța, că
Monarchul va chema din nou la
sine zilele aceste pe contele Iuliu
Andrassy, apoi pe Wekerle, și că
de rëndul acesta va urma totuși o
decisiune. Andrassy și Wekerle au
avut deunădi între ei dese întelmiri,
și se dice că s'ar fi înțeles deplin
în ce privește modalitatea resolvă-
rei crizei, pe care o vor propune
Maj. Sale. Scirile de felul acesta
sunt însă numai combinațiuni, și
dece chiar se vor fi înțeles ei între
ei Andrassy și Wekerle, rămâne încă
întrebarea, decât Monarchul va primi
sáu nu programul lor.

La Bucuresci se va ține Dumi-
necă un mare meeting macedo-român,
în care se va protesta împotriva atro-
cităților ce le sévrîșesc bandele gre-
cesci în Macedonia asupra popora-
țiunei române de acolo. Acțiunea
bandelor grecesci îndreptată contra
Românilor macedonenî purcede din
ațitări provocate mai ales de clerul
grecesc. Grecii au asupra Români-
lor macedonenî o ură neînchipuit
de mare, mai ales de când Româ-
nii au înțeles, că mișcarea lor cul-
turală nu pôte progresa în mod
priincios, decât prin școlă și biserică.
Ei cer ca copiii lor să învețe limba
maternă și în bisericile lor să se
pótă ruga lui Dumnezeu în aceeași
limbă. Aceste cereri legitime nu
sunt respinse nici de guvernul tur-
cesc, din care cauză vedem că Sul-
tanul însuși le arată multă bună-
voință. Acesta însă nu convine pa-
triarchatului din Constantinopol, care
consideră biserica de o instituțiune
mai mult grecescă decât ortodoxă,
ér soviniștii greci vęd cu ochi rēi
desvoltarea pacinică a elementului
romănesc în Macedonia. Aici zace
causa pentru care de un timp încóce
Grecii recurg la mijlóce teroriste.
Acolo unde nu pot să se opună
emancipării Românilor, să încéree a
lucra prin teróre și prin asasinare.
Numai de curënd, de pildă, au fost
omoriti în satul Niegovan doi preoți
români destinați să fie puși în frun-
tea unor comunități romănesci.

Contra acestor barbarii grecesci
se va protesta Duminică în meetin-
gul din Bucuresci, care promite a fi
unul din cele mai însuflețite.

Se comunică din Constantino-
pol, că Hilmi-pașa a însciințat gu-
vernul turcesc, că 8000 de insurgenți
bulgari stau la granița bulgaro-turcă,
gata să năvălescă în Macedonia. Bul-
garii sunt conduși de Sarafoff, Cea-
calaroff, Petcoff și Popoff.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Juvaergiu.

De Moșul.

În prăvălia juvaergiuului de curte
Fundescu, încărcată bogat cu scule de aur
și argint și cu juvaere prețiose, întră de-
odată un băiat de țeran și întrebă pe con-
tabilul, care despacheta mai multe lucruri
de preț:

„Ia ascultă, ocoanașule, dumniata
ești meșterul, care face tabacheri de aur?“

— „Ce vrei, băiat murdar, și ce
cauți aici?“ îl întrebă contabilul rēștit,
„Cară-te afară, aici nu-i ertat să cerșesci!“

— „Ei, ei! numai nu așa mánios!“
dise băiatul, „eu nu cerșesc, și nici nu
vréu să capét ceva dela d-ta, dér vréu să
vorbesc cu maistérul.“

— „Etă colo vine domnul juvaergiu,
de curte“, dise contabilul, arătând spre
Fundescu, care tocmai intra pe o ușă d'a-
lătura. Băiatul, cum îl zări, merse spre

el și dise zîmbind: „Ascultă, d-le meșter
de aur, d-ta ești tare fricos. Cine se va
mai spăria așa tare de puțină mărăitură
de cânî!“

„Hei, băete!“ strigă Fundescu, „ai
tēi sunt cei doi cânî turbați, inhămați
dinaintea căruciorului de purtat lapte?“

— „De bună sémă, sunt aimei!“ rēs-
punse băiatul, „dér sunt o păreche de cânî
buni, Lupu și Vulpea, și nu fac nimérui
nimic. Când tabăresce însă vre-un om beat
asupra lor, care ar vol să spargă căruța,
atunci dēu, că le arată dinții, fiind-că nu
pot vorbi și cel fricos gândește îndată,
că-l mușcă un căne turbat, vrea să sară
preste drum, pe aci să cadă pe nas, și, de
frică, își pierde lucrurile. Dér eu am ridi-
cat lucrul căduť și țî-l aduc îndărét.“ —
Cu acestea îi întinde o tabacheră frumósă
de aur, pe care o pierduse Fundescu.

Juvaergiu fusese chemat la un bo-
gătan din apropiere, care voia să cumpere
diferite lucruri prețiose și, la rentórcere,
în faptă se spériase de cânii inhămați la
căruță și vrënd să sară dinaintea lor, își

pierduse o tabachere de aur. Fundescu
dise fixând pe băiat: „de bună sémă, bă-
iețele, tu nu sici ce preț are tabacherea,
care mi-o aduci îndărét?“ — „Eu nici
n'am lipsă s'o sciu“, rēspunse băiatul,
„pentru-că nu este a mea. Solipesce des-
tul de frumos, dér bunica dice: „Sé nu
te orbescă diavolul nici-odată.“

Mirat și totodată vesel de ómenia
băiatului, juvaergiu îi mulțumi fórte prie-
tinesce și voia să-i dea trei taleri frumoși
ca rēsplată. Băiatul însă clătina din cap
și dise: „Ei, dér bine m'ar mai țesela bu-
nica, decât așa lua talerii, pentru-că ea ar
trebui să cređă, că i-am cerșit dela cineva,
sáu chiar că i-am furat. Nu, d-le meșter
aurar, tabacherea țî-am dat'o, acum țineți
și talerii. Dece însă vrei să ne faci o plă-
cere, mie și la cânî, cumpără-ne iute tot
laptele, ca să ajungem mai curënd la bu-
nica.“

Juvaergiu îi împlini dorința, cum-
pără tot laptele, care nu făcea nici un
taler, o parte mare de lapte o vărăsă în-
tr'un blid și-l dete să-l mănânce cânii.

Băiatul n'a vrut să primescă, decât o pâ-
nișoră cu unt.

— „Ascultă“, dise băiatul, vrënd să
plece cătră casă, „d-ta ești domn de trebă
și decât ai plăcere să dai de mănecare la
cânî, cu laptele pe care nu-l pot vinde,
am să viu în tótă ziua la d-ta, și atunci
au să trăiască cânii mei!“

A dóua di, în faptă, etă că băiatul
éră vine cu cânii, întrebă după juvaergiu
și dise cu întristare: „Din gluma nóstră
cu săturarea cânilor, nu se va alege ni-
mica. Am povestit bunicăi tótă istoria. A
dis, că bine am făcut, că n'am primit da-
rul d-tale, dér m'a certat că am dat câni-
lor laptele. Pécac că ai dat laptele la
cânî, dise ea, mai bine să-l fi vëndut mai
ieftin séracilor, decât să țî-l cumpere dom-
nul cel bogat pentru cânî. Și, decât tu ești
așa de prost, să îndopi tóte în gura câni-
lor, atunci maistérul bérân putea să fie
mai cuminte!“

— „Bunica are dreptate“, dise juvaer-
giu, „să mă duci până la ea“. Cu acestea
ișt luă pālăria și bățul și plecă cu pași

Răsboiul ruso-japonez.

Timp de de ce zile și mai bine s'a deslășurat în jur de Mukden cea mai fioroasă dramă sângeroasă din câte cunosc istoria de până acum a răsbóielor. La răsărit și la apus, la miadă-nópte și la miadă-zi de vechia capitală a Manciuriei, s'au dat c'o ne mai pomenită înverșunare lupte teribile între armatele rusesce și japoneze, lupte cari auserat multe dec'i de mii de victime, atât pe-o parte cât și pe alta, și cari s'au sfârșit și de astă-dată cu retragerea Rușilor.

Comandantul suprem al armii japoneze, mareșalul *Oyama*, își făcuse un plan ingenios. S'e impresurase adecă armata rusescă și s'e o atace pe la spate, închiidându-i or'ce cale de retragere spre miadă-nópte și pregătindu-i astfel sórtea ce au avut'o Francesii la Sedan. Se scie, că Rușii se fortificaseră la Șaho, ținându-se în defensivă și așteptând să fie atacați de Japonesi. Aceștia însă în loc de a da un atac direct în front și la aripă, au preferit să ocolască aripa dreaptă a Rușilor, pentru a-i ataca de la spate. Planul era bun, însă executarea lui n'a reușit așa cum sperau Japonesi. Și rezultatul este că în loc ca *Oyama* să dea lui *Kuropatkin* o lovitură de mórte, adecă să-i distrugă armata, acesta a isbutit, ca și la *Liaoyang*, să zădărnicescă planul dușmanului și se reducă victoria acestuia la faptul că: de la Șaho Rușii se vor stabili într'o altă pozițiune póte mai puternică decât aceea din care s'au retras. Vădend adecă *Kuropatkin*, că Japonesi caută să-l încunjure, a început retragerea și în același timp s'a îngrijit să abată un desastru cumplit, căci a trimis o puternică colonă spre nord, care a mers paralel cu colónele japoneze ce căutau să resară în dosul Rușilor, și astfel a evitat o impresurare de s'evirșită, putend în același timp să-i facă retragerea spre *Tielin-Charbin*.

Încă Martia trecută séra *Kuropatkin* a dat ordinul de retragere, anume atunci când, spre marea lui surprindere, generalul japonez *Nogi* se apropiă la sud de Mukden de linia ferată. În cea mai mare grabă *Kuropatkin* și-a adunat tot ce aputut din trupele sale, munițiunii și proviziunii, le-a încărcat pe vagóne și le-a trimis de la gara din Mukden spre miadă-nópte. Trupele acestea formau armata generalului *Bilderling*; ele au și ajuns aprópe de *Tielin* încă înainte de ce lui *Nogi* i-ar fi succés a distruge linia ferată.

După-ce însă lui *Nogi* i-a succés a strica drumul de fier, primul lucru al lui *Kuropatkin* a fost să nimicéscă și el podul acestui drum de peste *Hunho*, care-l avea la spate. Acésta s'a întâmplat Vineri

diminéța. Partea din urmă a armatei lui *Bilderling*, care într'aceea avea problema de a resista trupelor japoneze dintre Șaho și *Hunho* și de a acoperi retragerea Rușilor, a evacuat Mukdenul în care a intrat armata generalului japonez *Nodzu*.

Generalul *Kaulbars*, care comanda aripa dreaptă a armatei rusesce și care fu întărită prin diviziunea de cavalerie a lui *Rennenkampf*, și-a desfășurat forțele spre sud de Mukden de-alungul liniei ferate. Problema armatei lui *Kaulbars* era să rețină cât se póte armata lui *Oku*, care înainta dinspre sud-ost și să-i împiedece înaintarea spre nord-vest. Dér când nu mai era cu puțință acésta și a trebuit să se înceteze cu transportul pe calea ferată, *Kaulbars* și-a pus în cumpănă tóte forțele, ca să apere cel puțin drumul de țéră ce duce spre *Tielin*. Acésta i-a și succés lui *Kaulbars*, însă cu prețul de jertfe mări, și astfel armata lui *Nogi* n'a mai putut să împiedece retragerea grosului trupelor rusesce spre Mukden.

Așa se presentă situațiunea după soirile telegrafice sosite în urmă.

La aripa stângă rusescă (răsăritenă) pericolul de a fi încunjurați Rușii, a fost tot așa de mare. Se afirmă însă, că armata lui *Linevici*, care opera în acésta parte, a scăpat totuși de impresurare și cu tóte că a avut să pórté lupte crâncene, a reușit să ajungă și ea dincolo de *Tielin* și să mérgă spre *Charbin*. Armata lui *Linevici* a avut cele mai puțin pierderi.

Pierderile și pe o parte și pe alta în luptele de de ce zile din jurul Mukdenului, au fost înspăimântătoare. *Kuropatkin* însuși spune într'un raport telegrafic trimis la *Petersburg*, că numărul răniților ruși transportați e de aprópe 50,000. Pierderile totale ale Rușilor în morți, răniți și prinși se dice că trece mult peste numărul de 100,000, ér în afară de acésta Rușii au pierdut mari cantități de munițiuni și proviziunii și peste 70 de tunuri. Într'altă parte, *Nogi* și-a avut și el pierderi în mărime, dér în trec cu mult pierderile din luptele de până acum, — așa că la Mukden a fost o înfiorătoare baie de sânge cum nu s'a mai pomenit până acum în istoria răsbóielor.

Étă scirile mai nóuë:

Cu data de 13 Martie *Kuropatkin* telegrafiază, că trupele sale sunt acum puse éráși în ordine și că inamicul se mulțumesc a face deocamdată recunósceri.

— O depeșă din cartierul generalului *Kuroki* anunță, că cea mai mare parte a armatei rusesce a ajuns la *Tielin*. Ariergarda ei a avut număróse ciocniri cu Japonesi. Cu tóte acestea însă lupta pare a nu-se fi sfârșit încă. Se crede, că la *Tielin* Rușii vor resista Japonesilor, deși acésta pare deocamdată cu neputință, în urma pierderilor mari ce le-a avut.

— După sciri din *Tokio* *Kuropatkin* are să mulțămescă puțință retragerei sale mai ales aripei stângi rusesce, care a resistat puternic, și decă nu se întâmplă acésta, Japonesi de sigur ar fi putut încunjura complet pe Ruși. Se recunóscé dec'i și în *Tokio*, că impresurarea n'a fost completă.

— Despre spaima și încurcătura, ce s'a produs în rindurile armatei rusesce în decursul retragerei, corespondentul diaru-lui „*Ruskoie Slovo*“ anunță din *Tielin*:

La o stațiune soldați din tóte armele au dat năvală asupra unui tren, ce sta gata de plecare, au ocupat tóte vagónele, s'au urcat chiar pe coperișele lor și unii ședeau și pe osii, încât trenul n'a putut să pornéscă. Inzadar au pretins ofițerii de la soldați să se dea jos din tren. În fine a sosit corpul al treilea siberian sub comanda generalului *Gerngross*, care a deșertat trenul. La 10 Martie pe drumul mandarinilor 10,000 de căr'e s'au îngrămădit așa de mult, încât nu puteau porni nici îndérét, nici înainte. Soldații se temeau, că în tot momentul vor fi atacați. De-odată la satul *Puho* două baterii japoneze au început să bombardeze căr'ele și trupele, cari se refugiară lăsând în urmă caii și tunurile.

— La *Londra* se depeșeză din cartierul lui *Kuroki*, fără dată, că cei mai mulți atașai militari străni, între cari un ofițer engles și doi ofițeri americani, au cădut la *Mukden* în mâinile Japonesilor.

— Ca după tóte luptele se vorbesce și acum despre pace. Scirile despre pace însă n'au nici un temei. *Rusia* va continua răsboiul și în ultimul consiliu de răsboi din *Tarskoe-Selo*, s'a decis trimiterea în *Manciuria* a 400.000 soldați. Mai multe corpuri de armată au fost mibilisate deja.

Colaboratorul militar al diaru-lui „*N. Freie Presse*“ descriind cu de-amănuntul situația ce a urmat după luptele de la *Mukden*, constată că n'a fost cu puțință, ca trupele japoneze să soséscă mai curénd la *Tielin*, și că impresurarea trupelor

Pentru a exploata biruința dela *Mukden*, mareșalul japonez *Oyama* ar trebui să urmeze cu atacul către *Tielin* și să nu lase Rușilor timp de a se aduna și întări. Acest lucru e însă ușor de dis, dér greu de făcut, căci după o luptă de 3 săptămân: și Japonesi au nevoie de repaus. Acum armata japoneză se află în locul cam strimt dintre calea ferată și drumul care duce prin trecătórea *Wangadalin* spre *Tielin*. De vreme ce Rușii s'au retras, situația s'a schimbat cu totul. Operațiunile militare împotriva poziției *Hunho* s'au isprăvit și acuma, Japonesi trebuie să se îndrepteze spre *Tielin*. Dér ca să póta face acésta Japonesi trebuie să se adune și să se grupeze din nou.

Japonesi pentru ca să póta ur-

mări pe dușman și să-l nimicéscă a trebui să aibă rezerve prospete și tocmai rezervele le lipsesc Japonesilor. Se crede, că *Kuropatkin* va găsi privilegiu să se împotrivescă din nou și cu succés la *Tielin*.

SCIRILE ĐILEI.

— 3 (16) Martie.

Lista alegătorilor dietalí pentru 1906. În săptămána acésta și-au început lucrarea lor comisiunile (deputațiunile) de conscriere pentru alcătuirea listelor de alegători dietalí valabile pe anul 1906. Ședințele acestei comisiuni se țin în fie-care zi de lucru de la 3—4 óre d. a. în localul oficiului de dare din *Brașov*. Aducem acésta la cunoscința alegătorilor románi din cercul I și II al *Erașovului*, ca în timpul și în órele amintite să se înfățișeze cât mai curénd înaintea acestor comisiuni și să pretindă pe basa documentelor lor înscrierea în listele electorale.

Meetingul Dobrogenilor pentru Macedonia. Duminică s'a ținut la *Constanța* un impunător meeting de protestare în po-triva bandelor și popilor greci, cari uneltesc împotriva románilor din *Macedonia*. Meetingul s'a început printr'un parastas oficial la *Catedrala* din *Constanța* în mijlocul unei asistente enorme de lume și în care s'au adus rugăciuni pentru odihna sufletelor victimelor, cădute sub glónțele și cuțitele grecilor. După parastas mulțimea a plecat în perfectă ordine la statua lui *Ovidiu* unde au vorbit: *Institutorul Gh. Biciola*, *pictorul Duratzo*, *studentul Th. Șebe* și *D. Papagoga*. Acest din urmă a dat cetire motiunei care a fost primită cu nesfírșite urale. De aci manifestanții s'au dus la consulatul ottoman. *D. Dabó* președintele coloniei *Macedo-Române* și conducătorul mișcării, luând cuvântul, a rostit o scurtă cuvântare, apelând la măríimie și spiritul de înaltă dreptate al *M. S. Sultanului* pentru a pune odată stavilă acestei situațiuni intolerabile, luând măsuri seriose și grabnice pentru protejarea románilor credincioși și pacinici din *Macedonia*. După predarea motiunei votată de meeting asistenta a salutat pe viceconsulul turcesc și s'a retras apoi după ce au acamat pe *M. S. Sultanul* strigând cu toții să se înfățișeze.

Deprinderile de arme din ést an. Pentru corpul de armată al 12-lea (din *Transilvania*) s'au stabilit de către ministerul comun de răsboi următoarele període pentru chemarea sub arme a rezerviștilor și a rezervei suplinitóre (*Ersatzreserve*): 1) *La infanterie*: Pentru rezerviștii aparținători regimentului 51 și 61 timpul dela 3—15 Aprilie, pentru reserva suplinitóre la tóte regimentele corpului XII timpul dela 1—13 Mai și la reg. 50, 51, 62, 63, 64 și 82 și în timpul dela 15—27 Mai. 2) *La vênători*: la batalionul de vênători Nr. 23 pentru reserva suplinitóre timpul dela 1—15 Mai. 3) *La artileria de câmp*: pentru rezerviști timpul dela 3—15 Aprilie și 1—13 Mai, pentru reserva suplin. dela 15—27 Mai, dela 29 Mai—1° Iunie și dela 12—24 Iunie. 4) *Artileria de cetate*: la batalionul de art. de cetate Nr. 2 pentru rezerviști timpul dela 1—13, 15—27 Mai și 29 Mai—10 Iunie, pentru reserva suplinitóre dela 12—24 Iunie. 5) *Trupa de pioneri*: la bat. de pioneri Nr. 12 pentru rezerviști dela

grăbiți după băiatul, care ședeă în cărucior și mâna vesel înainte.

Cale de o jumătate de ceas dela oraș, la o parte de șosea, erau mai multe vii, cu câte-va case pentru vighitorii. Aici la pótele unei vii, era căsuța în care locuia bunica copilului nostru. Cu cât se apropia căruciorul de căsuță, cu atât fugeau câinii mai iute, și întocmai cum necheză calul nerăbdător, așa le scipeau ochii trăgătorilor acestora de bucurie și nerăbdare, când zăriră căsuța bunicii.

„Bunică, bunică!“ strigă de departe băiatul, „étă domnul bogat, vine după mine, și câinii n'au mâncat astăzi nimic!“

„Așa te-am sfătuit și eu, risipitor de lapte ce ești!“ dișe bérâna, care sta în ușă și-și puse mâna de-asupra ochilor, ca să privéscă spre cărarea, pe care venia juvaerghiul cu pași repeđi, apoi dișe cu óre-care băgare de sémă: „Acésta-i așa-déră omul cel bogat? să dea *Dumódeu* să nu fie necuratul, care să vrea să ne orbéscă!“

Pe când *Ghiță*, așa se chema băiatul, desprindea câinii săi, bérâna primí cu binețe pe *Fundescu* și intră cu el în căsuță. *Juvaerghiul* găsi aici rânduiala și curățenia cea mai mare. El află, că mica vișórá este proprietatea bérânei și că ea trăescé din venitul viei dimpreună cu nepoțelul, care și pierduse, de micuț, améndoi părinții. Bérâna cu o slujnică și cu un dișler îngrija de vie, ér copilul căra în oraș cu câinii lapte și póme, și, pe cât îl îngăduia vândărea, cerceta totodată și șóla.

În coliba acésta stăpânea mulțumirea, frica lui *Dumódeu* și simplitatea cea mai mare. *Juvaerghiul* se simția aici așa de bine, cum nu s'a simțit de mult acasă la el între aur și argint. Bérâna îl omeni cu pómele cele mai frumoșe, pe cari le culese *Ghiță* din vie și nici pe departe nu-i era iertat să i pomenéscă, că dóră ar vré să plătéscă ceva pentru ele. Și când el dete să ntelégă, că asta nu-i place, bérâna dișe: sciu prea bine, domnule aurar, că d-ta ești om bogat și n'ai trebuință de darurile nóstre. Póte că gândesci că o

mână spală pe alta, într'asta ai dreptate, déră eu nu primesc bani. Decă vrei să faci însă ceva, cinstescé vre-o carte bună de șóla pentru copilul acesta, și apoi, când vii érá la noi, mánânci struguri pentru ea.

Juvaerghiul îi implini améndoué dorințele, îngriji pentru cărți de șóla și cercetă și pe bérâna mai des la via e si guratică, luând cu sine și pe micuța sa *Zorița*, a cărei mamă murise de mult. Și pe când bérâna povestea tatălui câte o întâmplare însemnată din lunga ei viață, din care se vedea un suflet, care cu supunere mută suferise cele mai grele încercări în viață, pe atunci *Ghiță* conducea pe micuța *Zorița* la vițele de vie și po-ni cei mai frumoși, o lăsa să-și culégă cu mâna ei pómele cele cópte și, câte-odată, ca să-i facă deosebită plăcere, o purta cu câinii în plimbare prin vie.

„Ei! drăgálașa mea *Zorița*, dér unde te tot duce taticu?“ întrebă d-l *Muráreanu*, contabilul. „Acum ești în tótă după

améda, de altă-dată nu puteai scóte pe taticu din casă?“

„Noi cercetăm pe băiatul, care aduce lapte și pe bunica lui“, răspunse *Zorița*, și povesti curiosului contabil tot ce se întâmpla cu ocazia preumblărilor lor. *Muráreanu*, care pândea tot pasul stăpânului său, și care era fórte gelos, ca nu cumva să se bucure și alții de favorul și încrederea domnului său, cari favoruri și încredere, el se pricepea să le foloséscă în interesul său, cercetă în curénd viaa, ca să facă și el cunoscință cu bérâna bunică. Bérâna simplă și copilul nefinsemnat i-se părură cu totul neprimejdioși, de aceea stăruí pe lângă domnul *Fundescu* să-și repetéscă preumblările cât mai des, ca cu atât mai neobservat să-și póta el face mendrele în casă și în negot, unde, de când murise mama *Zoriței*, aprópe tóte rămase pe mâna lui.

O vreme nefavorabilă împiedecă mai multe săptămânii pe *Juvaerghiul* dela preumblările sale, când de-odată intră în o- dae *Ghiță*, cu ochii umflați de plâns, și

1—13 Maiu, pentru reserva suplinitore de la 1—13 respective 28 Maiu. 6) *Trupa de tren*: la div. 12 de tren pentru subofiteri dela 1—28 Maiu și 2—29 Iunie, pentru fruntași și soldați fără grad delz 1—21 Maiu și 2—22 Iunie, pentru sergenți de stat și soldații trupelor pedestre dela 3—15 Aprilie și 26 Aprilie—8 Maiu. 7) *Trupa sanitară*: la secția sanitară Nr. 22 pentru rezerviști de la 3—15 Aprilie și 1—13 Maiu, pentru reserva suplinitore dela 15—27 Maiu.

Mórtea unui episcop. Episcopul catolic Iuliu *Meszlenyi* din Sătmár a repausat erî la reședința sa. Episcopul și-a lăsat eparchiei sale totă averea agonisită, ér institutelor de binefacere din Sătmár a lăsat un milion corone.

D-l Zaharie Bársan în Lugoșid. Din Lugoșid ni-se scrie: Reuniunea de cântări din Lugoșid, care stă sub conducerea harnicului dirigent și compositor d-l I. Vidu, a dat Sămbătă seara în sala de la »Concordia« cu concursul artistului nostru d-l Z. Bársan o producțiune împreunată cu concert și teatru. Cântările executate de cătră corul d-lui I. Vidu au fost demne de renumele, pe care și l'a câștigat corul mixt al reuniunii de cântări din Lugoș. Partea leului la producțiune revine însă fără îndoială d-lui Z. Bársan, care s'a prezentat pentru primaoră publicului lugoșan în bine alesele piese »Lăutarul din Cremona«, »Grevă ferarilor«, »La Turnu Măgurele« și ca declamator al »Doinei« lui Coșbuc. Prestațiunile d-lui Z. Bársan au fost în adevărul înțeles al cuvântului artistice și publicul numeros, încântat de debutul d-lui Bársan, i-a făcut ovațiuni mari și căldurose. Diletanții cari au conlucrat cu d-l Bársan la succesul piesei, s'au valorat de asemenea cu bun succes.

Hoții și spargerile, ce s'au repetat în timpul din urmă în diferite părți ale țerii au fost urmărite de jandarmii cu mare energie și s'a descoperit o bandă de spărgători, cari au furat mai pe urmă de la percepția din Zălau aprópe 100.000 cor. și din Reghin de la un avocat vre-o 60.000 cor. Spărgătorii sunt toți jidovi între cari unii din Bucovina, ér alții de pe la noi și anume: Mozes Moritz din Borhid, Moritz Weltmann din Baia-mare, Adolf Wigdorovics din Ardasud, Mendel Ritman din Maieru cu fiică-sa și doi feciori din Ripa de jos. Ceilalți patru sunt din Bucovina. Toți sunt prinși.

De la Reuniunea româna de agricultură din comit. Sibiu. D-l Victor *Iordășanu* ne rogă să vestim pe cei interesați că în urma unor neînțelegeri ivite între d-sa și între presidentul Reuniunii d-l Dem. Comșa, a fost nevoit acum pentru a treia oră a-și da dimisia din postul de secretar pe care timp de 15 ani l'a purtat la numita Reuniune.

Congresul botaniștilor. La 20 Maiu a. c. va avé loc la Viena al II-lea congres anual al botaniștilor internaționali. România va fi reprezentată în acest congres prin d-nii Grecescu, Saba Ștefănescu și căpitan Bartolomeid.

Mórtea năpraznică a unei femei. Se scrie din Smirna (Asia mică), că o grecică a cerut de la forul bisericesc să fie despărțită de bărbatul său, cu care se cununase înainte cu un an fiind veduvă. La judecată a fost ascultată ca martoră și fiica femeii pe care o avuse de la bărbatul

dintăi. Acésta a mărturisit în favorul tatălui său vitreg arătând, că cele spuse de mamă-sa nu sunt adevărate. Femeia auzind pe fiică-sa mărturisind așa, a dis că fata se ține cu tatăl său vitreg. Fata în mahnirea ei adéncă a luat crucea ce se afla pe masa preotului și ridicându-o în sus, a dis că Dumnezeu să pedepsescă pe cel ce nu spune adevărul. Atunci femeia ca lovită de fulger a cădút la pământ mórta.

O bandă de hoți. Se scrie din Deva, că dizele acestea o bandă de hoți a trecut granița dinspre România la Petrojeni și năvălind asupra păstorilor, i-au legat burduf și apoi au furat 600 de oi pe care le-au mánat în România. Hoții sunt urmăriți.

Necrolog. Din *Cincu mare* ni-se scrie: Décă din opidul nostru nu Vê incomodăm cu vești bune, permiteți-mi a Vê incomoda cu trista scire, despre mórtea conlocuitorului *Moise Nicóra*, care în etate numai de 47 ani și-a părăsit familia constătătoare din 4 copii toți minoreni. Un gol adénc a lăsat despărțirea lui de lume, nu numai în familie, ci și în comună și jurul întreg, fiind el singurul pantofar român. Acest gol îl simte și societatea pe acțiuni »Armonia« al cărei cassar și membru în direcțiune a fost; — precum și »Reuniunea de înmormântare« la care de asemenea n'a lipsit a figura ca membru. Nu voiú a-i descrie biografia, făr' mai amintesc că inima lui nobilă și în óra ultimă a bătut pentru cauza română și a pus basă unei fundațiuni sub numele »Nicóra« de 100 cor. donându-o bis. gr. or. din loc. Incheiú cu cuvintele scrise pe cununa depusă pe sicriu de direcțiune »Armoniei«: Pentru »Armonia« mult te-ai sbuciumat, dér acum Nicóra, tu tóte le-ai lăsat. — *Un amic.*

Reuniunea »Vulturul« a Românilor din Pittsburg (America) s'a constituit în societate de binefacere cu statute aprobate de legile statului. În urma acésta reuniunea și-a schimbat locul strămutându-se în orașelul Homestead, o ramură a Pittsburgului.

Serate de-ale meseriașilor români. Ședința literară a doua, ținută la 23 Faur n. c. în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, a servit de potrivit privilegiu pentru presidentul Reuniunii, d-l *Vic. Iordășianu*, de a scóte la ivéla vrednicile notarului reuniunii, ate d-lui *Ioan Apolzan*, care chemat de ocupațiunea sa căreia îi datoresce serviciul, și și altfel obosit de gréua sarcină a notariatului, purtată timp de peste 4 ani, a cerut să fie dispensat dela acest post. Notarul ad-hoc, d-l Stefan Duca cetesce apoi sumarele ședințelor administrative, apoi numele dăduitorilor la fondul catedralei, comitiva comitetului cătră patronul reuniunii, I. P. S. Sa d-l arhiepiscop și metropolit I. Mețianu, cu care s'a însoțit transpunerea sumei de cor. 129. cum și adresa de mulțumită a I. P. S. Sale cătră Reuniune, cari tóte au fost ascultate cu viuă interesare de cei prezenți. S'a început apoi ședința literară la care au luat parte activă prin declamațiuni seriose și hazlii membrii Reuniunii I. Dordea, I. Lazăr, T. Chirca. N. Oprișiu și I. Balomiri. De încheiere între numeroși partecipanti s'au sortat 10 cărți, dăruite de Reuniune.

Practicant de notar. În cancelaria notarială a d-lui notar Traian Radu din Feneș (u. p. Zalatna) se află un loc de prac-

ticant de notar. Cei ce doresc a ocupa acest post să se adreseze numelui notar în scris, și li-se va comunica imediat condițiunile. Postul se póte ocupa îndată.

Cine mă scapă definitiv de durerile astmatice și reumatice? Până de present acestei întrebări singur d-l *Müller Albert* (Budapesta, Vadász, u. nr. 42/A. E. a fost în stare să răspundă, deórece rezultatul ce l'a ajuns prin crucea sa duplă electromagnetică R. B. nr. 86967 este aprópe de necređut, pentru ceea-ce din partea bolnavilor reînsănătoșati și primesce multe mulțumite.

Minunat este efectul obținut de cinstitele dame prin întrebuițarea veritabilului lapte de castraveți englezesc. Acest lapte face să dispară de pe obraz în câteva zile pișturile, sgrăbunțele și alte bóle de piele; netezesce crețele și împrumută feței fără să ataeze pielea un teint alb, fresc. Este un mijloc premiat la esposițiile din Paris și Viena și care atât la noi cât și în Anglia înlăturéză repede tóte celelalte cosmetice. O sticlă 2 cor. și săpun de castravete veritabil englezesc 1 cor., pudra 1 cor. 20 b. Se capéță în fie-care farmacie. Se trimite cu posta de farmacistul C. Balassa, Budapest-Erzsébetfalva.

Bilete de călătorie cu vapóre la America. De la Fiume vor pleca în 16 Martie vaporul »Panonia« ér în 30 Martie vaporul »Carpathia« la New-York. Pe aceste vapóre îngrijesce societatea de navigație pentru întreținerea pasagerilor cu mare atențiune. În prețul biletelor este socotit și întreținerea pe vapóre și 2 zile în Fiume. Biroul de transportare Adria (Budapesta Vigado tér 1) în urma ordinației ministeriului de interne eliberéză bilete de călătorii nu numai prin Fiume ci și prin orș și care port din Europa. Este de prisos a trimite bani înainte în porturi streine, de óre-ce bilete din acele locuri, scrisori și tipărituri în urma ordinațiunei ministeriale se confiscă.

CONVOCARE.

»Asociațiunea pentru sprijinirea învêțăcelor și sodalilor români meseriași — Brașov« își va ține **adunarea generală ordinară Duminecă în 20 Martie (2 Aprilie) a. c. la orele 3 p. m. în localul său din Strada Orfanilor nr. 4** La acésta sunt invitați toți membrii numitei Asociațiuni, precum și toți aceia, căroro le zace la **înălțur** prosperarea și înflorirea ei.

Program: 1) Deschiderea adunării prin presidiu. 2) Alegerea unei comisii de trei membrii pentru verificarea protocolului adunării. 3) Raportul comitetului pe anul de gestiune 1904. 4) Raportul cassei pe anul 1904. 5) Raportul comisiei esterne despre cenzurarea socotelelor pe anul 1904. 6) Votarea bugetului pe anul 1905. 7) Eventuale propuneri.

Notă: Conform art. XVIII al statutelor Asociațiunei »vot și drept de alegere activ și pasiv au numai membrii ordinari, fondatori și protegători (art. VI lit. a. b. c.), **décă vor fi plătit taxa, ceilalți membrii au numai vot consultativ.**«

Brașov, 3/16 Martie 1905.
Petru Pop,
președinte.

Ce dicit Austriacii?

De când Francisc Kossuth a fost chemat la palatul împărătesc din Viena, pentru a fi ascultat de Majestatea Sa ca căpetenia independiștilor, cari sunt adî partidul cel mai mare în dietă, Austriacii au început să se intereseze fórté de aprópe de ceea-ce se petrece între corónă și Unguri.

Noi suntem pățiți, dicit Austriacii. La 1867 când s'a încheiat pactul cu Ungurii, pe noi nu ne-au întreat. Acest pact s'a făcut între corónă și Maghiari, ér după ce a fost gata ni s'a impus și noué, s'a propus Reichsrathului să-l primescă — și l'a primit. De atunci Austria a devenit tributara Ungariei plătind 70 la sută din cheltuelile comune pentru armată etc. pe când Ungaria plătia numai 30 la sută. Dela înființarea dualismului Ungaria a fost tot în câștig, căci din dece în dece ani reînoindu-se pactul economic ni se impuneau tot mai mari sarcini fiindcă guvernele noastre (austriace) erau prea slabe ca să aperse cu succes interesele noastre. Acum, după 40 de ani, independiștii unguri esind mai tari din alegerile trecute dietale, pretind teritoriu de vamă independent și armată maghiară. Ei vor tóte aceste însă așa ca Austria să plătescă pentru armata maghiară tot 67 la sută, ér Ungaria tot numai 33 la sută ca în anii trecuți.

Acésta însă nu mai merge! dicit Austriacii. Nu suntem dispuși a mai aduce nici o jertfă economică de dragul Ungariei și pentru o armată maghiară nu vom da nici un ban, ci decă nu se póte încheia o învoielă, care să coréspundă și interesele noastre, atunci mai bine sé ne rupem cu totul de Ungaria, sé nu mai avem nimic nici în clin, nici în mánecă cu ea. Ungurii vor sé fie independenți pe cheltuála noastră. La acésta nu ne putem învoi și decî trebuie de cu vreme noi Austriacii să luăm pozițiune în parlamentul nostru vienes față cu cele ce se petrec în Ungaria și sé îngrijim ca nu cumva Maghiarii să încheie érăși o învoielă cu monarhul peste capetele noastre. A sosit timpul sé ne spunem și noi cuvântul, cerénd să fie respectate la un nou aranjament și interesele austriace, sé nu se mai lucreze de noi fără noi. De aceea cerem de la camera austriacă să se ocupe de timpuriu de cestiunea existenței dualismului ce a fost pusă la ordinea zilei în urma crizei ungare, pentru-ca orî-ce ar veni senu ne găsescă și de astă-dată nepregătiți.

Așa dicit Austriacii și în înțelesul acesta deputatul *Derschatta* (din

dis» cu glas tremurător: »Scumpa mea bunică îți doresce tot binele și mi-a dis, să vă spun, că ea a murit aseră!«

»A murit bunica?« strigă Fundescu cu întristare. El își luă pălăria și bățul și cu băiatul, care plângea, se duse până la via. Servitorea îi povesti, că bētrāne se bolnăvise cu câte-va zile mai înainte și că a murit ieri. Înainte de a închide ochii și-a adus aminte de dēnsul și a dis, că pe băiatul părăsit îl lasă în grija dēnsului. — Fundescu se și hotărî ca grija asta să o ia asupra sa. Via, care trebuia să se vëndă pentru datorii, o cumpēră el însuși, pe copil îl luă în casa sa, ca să-l póta cresce mai cu îngrijire și să-l învêțe meseria sa. Ghiță era bun și brav. El își da tótă silința să se facă vrednic de bunătatea lui

Fundescu: în școlă era străduitor, în noua lui carieră îndemānatic. Dér cu cât maistărul său era mai mulțumit și îl favorisa mai mult, cu atât îl uria contabilul mai mult. Acesta prevedea fórté bine, că Ghiță acuși îi va sta în cale la sēvērșirea înșelăciunilor sale, la casa, când n'ar isbuti să clatine cinstea băiatului. De aceea mai întâiu încredință băiatului cheia dela cămara cu de ale mănăcări, unde puse nisce dulcețuri, din cari îi dete mai întâi să guste, pentru-că credea, că Ghiță nu va fi în stare să nu guste într'asuns din ele, și își duse adese: să începă numai băiatul a lingări odată, după aceea va merge mai departe. Dér s'a înșelat, pentru-că copilul n'a uitat învêțăturile bētrānei despre cinste și conșință și dulcețurile mai curând se

stricau decât să le atingă Ghiță. Contabilul îl puse la probă în alt chip. Deschidea în secret cămara cu altă cheiă, scotea din ea câte ceva, și când apoi lipsea și lua pe băiat de scurt, se prefăcea ca și cum cin bunătate ar tăcea și nu l'ar pîri maistărului, pentru-ca Ghiță rāzimāndu-se pe bunătatea lui, să-și piardă frica de pedepsă și să iee și el din lucruri. Bravul Ghiță însă își bătea capul, cum se pună mâna pe hoț, și fiind-că credea hotărît, că trebuie să fie pisicî ori cloțani, se rugă de d-l Fundescu să-i deé voie a-și aduce unul din cei doi căni credincioși, cari acum nu mai trăgeau căruțul cu lapte, ci sedeau și păziau via. El, după cum spunea în secret maisterului, voia să dea de urma lingarișului din cămară. Stăpānul

își dete învoirea. Ghiță alergă la via și-și aduse în secret pe credinciosul Lupu și find-că tocmai era séră, când se întorse, numai decât se închise cu el în cămară și așteptă pe hoț într'un unghet întunecos. Murăreanu nu scia de refînțocrea băiatului, se credea cu totul sigur și se strecură în cămară pe furiș.

Ghiță, când auzi că se deschide ușa încet și pe întunerec ne cunoscénd figura care intrase și se apucase de mănăcări, asmuță pe Lupu, care dintr'o săritură se aruncă asupra contabilului și-l isbi la pământ. După strigăt, Ghiță recunoscu îndată pe hoț și numai decât chemă cănele înderépt, și find-că contabilul cuprinse într'o clipă starea în care se află, nu mai cercă să se desvinovățescă, ci sări asupra

Cei mai excelenți profesori și mediei îl recomandă ca remediu cu efect **contra morburilor dē plumāni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronchită cronică, tusă convulsivă, și mai ales este recomandat Convalescenților după influență.** — Sirolinul promovéză apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtézi tusa și flegmă și face să încetéze asudarea de nópte. — Dia cauza mrosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacii se capéță în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provăduță cu firma de mai jos

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvițera.)

partidul popular german) a făcut în camera vieneză propunerea să s'alégă o comisiune de 48 cu însărcinarea de a se ocupa de regularizarea raporturilor Austriei cu Ungaria.

Asupra acestei propuneri s'a început dezbaterile alaltăeri. Și-au ridicat cuvântul deputații din toate partidele germane și un Croat din Dalmația, vorbind toți pentru primirea propunerii lui Derschatta.

Căți-va dintre vorbitori au atins și buba cestiunii naționalităților și în genere toți au vorbit foarte energic.

„Ceea-ce voesc Ungaria și ceea-ce voesc cei dela „Hofburg“ (palat) nu este deplină independență, ci o independență pe socotela noastră a Austriacilor“, dișe deputatul german liberal Lecher.

„Decă ne-am despărți cu totul, Austria de Ungaria, am scăpa de aceea ca să ajutăm Maghiarilor să-și înființeze o armată națională cu banii noștri, — dișe deput. social-creștin Schöpfer; — însă acesta ar însemna a părăsi monarhia și chemarea ei istorică. Și ore să lăsăm noi Ungurilor această misiune culturală? Dér ei sunt cu totul incapabili pentru acestă. O națiune, séu la adică o clică, care și-a pus de scop a teroriza națiunile slave, nu va puté dór' să exerciteze o misiune culturală față cu Slavii dela sud“.

Deputatul Dr. Ferri (croat) dișe între altele: „Națiunea maghiară nu e singura națiune în Ungaria, de aceea n'ar trebui să se trecă cu vederea, că la alegerile trecute numai voința Maghiarilor s'a manifestat. Statistica dovedesce, că Maghiarii încep a-și pierde terenul de sub picioare, din care cauză voiesc să grăbescă maghiarisarea rasselor prin măsurile cele mai periculoase, cum e proiectul școlar Berzeviczy. Dér Maghiarii amenință și pe Croații cu maghiarisarea“. Vorbesce de politica de aspirare ce-o pórta Maghiarii în contra popórelor nemaghare, critică sistemul electoral, după care la alegerile ultime abia au ales 4 procente din întreaga poporațiune a Ungariei, și constată, că voința popórelor nici că póte să se pronunțe, după amintitul sistem. Regelui ar trebui să i se spună, că așa nu mai merge și că Ungaria numai prin egala îndreptățire a tuturor popórelor sale póte deveni tare și fericită.

Deputatul Scheicher (creștin-social) dișe între altele:

„E de neînțeles cum lumea încă tot mai crede, că partea de dincolo de Laita (Ungaria) este o țără de cultură, și cum nu intrerupe relațiile diplomatice cu-o țără, care tratéză naționalitățile așa cum în Rusia nici Jidovii nu sunt tratați... Noi Aus-

triacii nu mai putem să lăsăm să mérgă lucrurile ca pân' acum, ci trebuie să ieșim din pozițiunea de a fi tributarii Ungariei... trebuie să le spunem Ungurilor, că am încetat de a ne mai teme de ei“....

Etă cum se vorbește în camera austriacă despre treburile cu Ungaria. Dintre Cehi și Poloni n'a vorbit încă nici unul, dér și ei vor vota, cum se dișe, pentru alegerea comisiunii propuse.

Programa prealabilă

pentru expozițiunea etnografică, istorică și culturală, care se va aranja cu ocaziunea inaugurării Muzeului Asociațiunii în Sibiu la 19—28 August 1905.

A) Partea etnografică.

I.

In localitățile Muzeului („Casa națională“, etajul I) se vor aranja în sălile principale comunicante: 3 mari camere țărănesci împărțite după cele 3 ținuturi principale locuite de poporul român din țără: Transilvania, Banat și Ungaria (comitatele dintre Tisa și Murș).

Obiectele, cari se vor așeza în aceste 3 camere, vor prezenta mai ales următoarele elemente etnografice:

1. Poporul țărănesc și portul lui, și anume:

a) pe păpuși în mărime naturală: diferitele porturi mai caracteristice după ținuturi, gen, etate, ocupațiune, anotimp și ocaziuni, și anume atât porturi vechi, cât și moderne;

b) colecțiuni de păpuși mici îmbrăcate în costume țărănesci;

c) colecțiuni de fotografii de tipuri și porturi.

(Obiectele înșirate sub b) și c) în cas de trebuință se vor așeza în o sală laterală).

2. Locuința țărănuului român, și anume:

a) mobilier (pat, masă, scaun, laviță, lădi, cuier, lămpi, chipuri, etc.) original românesc și caracteristic.

b) vase și tăcămuri.

c) Scule de casă (topore, bețe, biciuri, etc.).

d) Obiecte ocazionale, întrebuințate la diferitele evenimente și sărbători (la născeri, cununii, etc., ouă roșii, jocuri, danțuri, etc.), ori alte obiecte, cari privesc credințele populare.

3. În o sală învecinată mai mare se vor așeza obiectele ce privesc industria de casă:

a) în primul rând torsul, țesutul și cusutul, cu toate sculele și uneltele (cari, după posibilitate, vor fi puse în lucrare în timpul expoziției) și cu produsele acestor industrii;

b) colecțiuni de mostre de cusături și țesături;

c) alte industrii de casă (impletitul, olăritul, sculptura în lemn, etc.).

4. În o altă sală a Muzeului se va prezenta situațiunea geografică a Românilor din țără și comunele lor, și anume:

a) harte (incât va fi posibil și în relief), cari să arate teritoriul ocupat de Români din țără, proporțiunea lor numerică

în poporațiune, tabele grafice cu date statistice despre diferitele stări ale popóruului, apoi

b) tablouri și fotografii ale comunelor românesce, ale ținuturilor mai interesante din jurul lor, împreună cu documentele vechi, ce privesc viața comunală, și în fine:

c) fotografii de ale caselor românesce mai interesante și ale zidurilor laterale.

Pentru înzestrarea colecțiunilor înșirate până aci, se va face apel la toate despărțemintele „Asociațiunii“, ér „Reuniunea femeilor române din Sibiu“ va fi rugată să se angajeze la așezarea și aranjarea obiectelor (cu excepțiunea colecțiunii de sub 4, de care va îngriji secretariatul).

II.

In zidirea școlei de fete se vor mai așeza următoarele colecțiuni de interes etnografic:

1. Unelte agricole de caracter special românesc, obiceiuri și credințe agricole; societățile de agricultură, tovărășii, etc., toate așezate în o sală separată. (Expozițiunea va fi economică, și astfel în acest despărțământ agricultura va fi considerată numai din punct de vedere etnografic). Aranjarea acestei săli se va încredința Reuniunii de agricultură din Sibiu.

2. Păstoritul. În o cameră separată se va expune o colecțiune cât se póte mai completă a sculelor păstorilor români, cu arătarea numirei fie-cărui obiect.

După posibilitate se va prezenta o stână întregă, cu toate întocmirile (mobilier, vase, cuțite, clopote, biciuri, timbre, etc., unelte de tuns, muls și de brânzărit).

Pentru înzestrarea și aranjarea acestui despărțământ vor fi recercate despărțemintele Săliște și Poiana.

3. Vénatul și pescăritul. În o sală separată a școlei de fete se vor expune toate armele și sculele de vénat și cele de pescărit, usitate la Români. Se vor arăta la fie-care obiect numirile lui obicnuite la poporul român.

4. Industria minieră. Despărțemintele „Asociațiunii“, pe alcăr teritor Români se ocupă cu industria minieră (aur, fier, cărbuni, sare, etc.) vor fi recercate a aduna și expune obiectele aparținătoare acestui despărțământ. (Harte, tabele statistice despre minele și minierii români, scule de minierii, produsele miniere, etc.)

Incât pentru colecțiunile din secțiunea II nu ar intra obiecte în număr mai mare, se va cumula colecțiunea I cu a 2-a, și a 3-a cu a 4-a.

B. Partea istorică.

În acest despărțământ al expoziției, care se va așeza în sala festivă a școlei de fete, vor afla loc toate obiectele de interes pentru istoria popóruului român din țără, și în deosebi: acte și documente vechi referitoare la istoria Românilor, documente de interes pentru istoria lor mai nouă, reliquii din epoca dela 1848, portrete și manuscrite ale bărbaților mari ai popóruului, precum și obiecte, cari au fost întrebuințate de aceștia séu au format proprietatea lor.

C. Partea culturală.

Acastă parte a expoziției se va împărți în următoarele secțiuni, așezate fie-care în câte o sală separată:

1. Biserica română, și anume:

a) Biserica ortodoxă și

b) Biserica unită, cuprinzând fie-care din aceste colecțiuni obiectele și documentele de interes istorico-bisericesc, portretele bărbaților mari ai bisericii, fotografii și planuri ale bisericilor mai însemnate și ale mănăstirilor, tabele statistice despre credincioși, parochii, institutele culturale (seminare, școle secundare, elementare, etc.), ce le susțin, publicațiunile lor, (cărți bisericesce, reviste de specialitate, publicațiuni administrative, șematizme etc.) apoi icône, odăjdii, ornate de interes artistic séu istoric.

Pentru înzestrarea acestor secțiuni „Asociațiunea“ se va adresa consistórelor matropolitane din Sibiu și Blăși.

Incât ar intra obiecte în număr mai mare, se va aranja o sală separată pentru școlile secundare și eventual alta pentru cele elementare.

2. Asociațiunea va expune tot ce privesce activitatea ei de până aci în o sală specială, și în deosebi: publicațiunile ei, tabele statistice despre membri, despărțemintele și averea ei, istoricul Muzeului, Enciclopedia Română etc.

În o altă sală se va aranja o expoziție specială a școlei civile de fete, la care vor fi invitate să participe toate elevele, cari au fost adăpostite în internat. De această parte a expoziției va îngriji direcțiunea școlei de fete.

3. Societățile culturale române de asemenea vor avé o sală separată, în care vor puté expune tot ce privesce activitatea și așezămintele lor.

4. Artele frumoase vor fi reprezentate la expoziție prin colecțiuni de următoarele ramuri:

a) musica, și anume instrumente musicale, compozițiuni musicale, societăți de musică, coruri de plugari;

b) pictura, tablouri lucrate de pictori români séu pentru așezămintele românesce;

c) sculptura, lucrările sculptorilor români din țără, și în fine:

d) industria de artă, produsele ei de interes românesc.

Inzestrarea acestei secțiuni se va încredința Reuniunii de musică din Sibiu, și d-lui Oct. Smigelschi.

5. Literatura română. În această secțiune se vor expune toate produsele literare românesce apărute în țără ori publicate de Români din țără dela 1848 încóce. Colecțiunea produselor literare va fi aranjată după autorii din diferitele ramuri literare, și va cuprinde și literatura didactică și calendaristică.

După posibilitate se va publica și un catalog al acestei colecțiuni.

Pentru completarea colecțiunii se va face apel la toate librăriile editóre, la autorii români cunoscuți ori la moștenitorii lor.

Autorii și editorii, cari vor prezenta mai mult decât 10 volume, vor puté prezenta edițiunile lor ca colecțiune separată.

6. Presa periodică va prezenta în o secțiune separată toate produsele ei de până aci, având să se dea o colecțiune cât mai completă a tuturor foilor române apărută până astăzi la noi în țără.

Cu colectarea și aranjarea colecțiunilor de sub 5 și 6 se încredințáză bibliotecarul „Asociațiunii“.

7. Băncile române se vor prezenta la expozițiune cu tabele grafice asupra dezvoltării, averii și afacerilor lor, cu prezentarea caselor lor și cu instituțiunile

băiatului cu amenințări și imputări așa că acesta făgădui în cele din urmă, să tacă despre totă întâmplarea. Contabilul, în schimb, făgădui să-l ierte. Murăreanu însă, nu i-a iertat. Din contră, hotărî acum pierderea copilului. Și pe când căută un modru isteț d'a arunca sămînța nemulțumirii între Ghiță și stăpânul séu, își făcu și planul, cum să-l alunge cu totul din casă.

De cătă-va vreme, adică, se furau lucruri de preț din negoțul maistărului. Juvaerghiul seia cu siguranță că cu o di înainte le văduse în galantarele sale de sticlă, cari erau bine încuiate, și totuși lipsiau, fără să se descopere vre-o urmă de spargere cu puterea. Maistărul era foarte îngrijat, vădându-se că nu este sigur în casa sa proprie. Totuși, la sfatul contabilului, ținu deocamdată taină despre tot lucrul, ca totul să se credă sigur, și, cu atât mai ușor, să pótă pune mâna pe el.

Fundescu făcuse pentru o contesă bogată un inel prețios de logodnă și dișe lui Ghiță, care acum trecuse peste anii de ucenicie, ca în dimineața următoare să ducă

el contesei inelul, pentru care, de bună seamă, va căpeta un bun bacșiș. Dér ce să veđi, a două di dispăruse și inelul acesta. Fundescu, cătrănit de mână, chemă numai decât pe contabil la sine și-i spuse verde, că hoțul trebuie să fie în casă, și că este hotărît să facă o cercetare amănunțită în totă casa, și că va cerceta și la el. Un sergent de poliție, cunoscut al maistărului, era deja de față și, după ce tot personalul casei se adunase în odaia cea mare, se începă cercetarea. Se începă dela contabilul Murăreanu, dér n'a găsit nimic la el; s'a căutat la ceilalți, tot nimic. În urmă ajunsă în odăița, în care dormia Ghiță. S'au cercetat și aici toate cu deamăruntul, dér nu s'a găsit decât o cruciuliță mică de aur, moștenire dela răposata bunică, și o șuviță de păr, pe a cărei învălitore era scris numele Zoriței. Ghiță plecă ochii în jos când tatăl luă șuvița cu sine și voia să iasă din odaie. Atunci Murăreanu șoptesce sergentului ceva în ureche: „mie mi se pare că lădițele de la scriitorul acesta sunt foarte scurte

și nu străbat până de ceea parte, prin urmare aici póte ușor să fie și un spațiu ascuns și de-ore-ce masa acesta a comandat-o chiar tînărul la tēmplar, se póte...“. Sergentul dete cu capul în semn de aprobare și se uită la scriitor mai de aproape, îl trase dela pārete și, fără multă greutate, pe partea dela spate descoperi un humb mic. Cum apăsă pe el, de odată se deschise un despărțământ secret. Cine să pótă descrie mirarea maistărului, când găsî în lădița acesta toate lucrurile dispărute în timpul din urmă, învălită cu grijă în hârtie albă, d'asupra cu scrisórea manei lui Ghiță. „Așa dară, am fi dat de hoț“, dișe sergentul, și puse mâna în pieptul lui Ghiță. „Nemulțumitorule, ești bun de pușcărie, de care nu vei scăpa“.

Ghiță nu putea gremușda o singură vorbă. Stetea ca înmărmurit. Maistărul încredință pe hoț deocamdată contabilului, care zimbea batjocoritor și adēnc mișcat se duse cu sergentul în odaia sa, ca să se înțelégă, ce e de făcut mai departe. După un ceas de vreme chemă pe Ghiță

în odaie și-i spuse, că dēnsul, ca să nu păteze numele cinstit al bunicei, nu vrea să-l dea pe mâna judecării, rugând pe prietinel séu de față să tacă despre tot lucrul, dér că el, Ghiță, într'o clipă trebuie să părăsescă nu numai casa, dér și ținutul acesta și nici odată să nu se mai arate în ochii lui.

Astfel Ghiță, deși susținé cu totă tării, că el nu-i vinovat, a fost seos din casă și alungat în lumea largă. Dela nime nu și-a putut lua rămas bun, cu atât mai puțin dela Zorița... Contabilul îl împinse pe ușă afară și-i porunci să iasă numai decât din oraș.

Ghiță o luă în fugă spre pórta orașului, se duse la viaa, unde îl crescuse bunică-sa, ca în drumul străinătății să ia de tovarăși cu sine cel puțin pe câni și cei credincioși și când aceștia îi săriau veselî înainte, se aședă cu ei pe iarbă, plânse până nu mai putu, și apoi luă lumea în cap.

(Va urma).

susținute de ele. Se va arăta în deosebi averea lor proprie, depozitele, revirementul, distribuirea profitului, sumele date pentru scopuri culturale și de binefacere, numărul funcționarilor, salariile și tantiemele plătite. În fine se vor prezenta și publicațiunile ce aparțin acestui ram.

Un tânăr Român părtaș la mare cinste.

Înainte de asta ce mai multe sute de ani, când în Italia și pe urmă în Franța și Germania începuse să se înființe școlile înalte numite universități, cel ce voia să facă examenele pentru-ca să fie promovată ca doctor în științele înalte, mult trebuia să asude învățând, mult trebuia să se ostenească cercetând adevărul în filosofie și să fie laudat pentru agerimea condeiului și a oratoriei.

Înainte de a fi declarat apoi doctor, trebuia să stea câte 24 ceasuri și mai mult nemâncat și să aperse în dispute publice adevărul aflat de dânsul față cu alți doctori și profesori și față cu orî cine ar fi venit să caute a-l zăpăci pe candidat cu întrebări care de care mai incurcate. Atunci cei ce erau doctori, erau cu adevărat oameni învățați, adevărat cum se dice pe latinescă *docti*. Mai târziu însă s'au ușurat condițiunile doctoratului și printre doctorii învățați au început să se strecore și de cei neînvățați, despre cari apoi se vorbea pe latinie cum era obiceiul pe atunci, mai mult în batjocură asemănându-se acei doctori cu pânea necoptă (*doctor indoctus — panis incoctus*).

În zilele noastre doctoratul și-a pierdut mult din importanța, ce o avea în vechime. Astăzi sunt o mulțime de doctori, cari după ce și-au dobândit diploma, nu mai iau condeiul în mână, ca să scrie vre'o carte spre folosul deapropelui. Nici examenele ce trebuie să le facă cineva spre a căpăta diploma de doctor, nu sunt astăzi așa grele.

În Austria e introdus de mult obiceiul, ca tinerii cari și-au făcut toate examenele atât în gimnasiu, cât și la universitate cu laudă, când ajung să fie promovați la gradul de doctor, promovarea lor să se facă cu mare ceremonie fiind de față un reprezentant al împăratului, care îi dedea un inel de briliant ca dar de la împăratul. O asemenea promoțiune se întâmpla cam rar și se numea pe latinescă: *promotio sub auspiciis imperatoris*.

Obiceiul acesta a fost introdus de 9—10 ani și la universitățile din Ungaria.

Până acum nu s'a întâmplat în Ungaria, ca vre'un tânăr român să fi fost părtaș onorei de a fi promovată la gradul de doctor în asemenea condițiuni. Din Bucovina scim însă un cas întâmplat înainte cu vre'o 10 ani, când a fost promovată *sub auspiciis imperatoris* d-l Dr. Găina, actualmente profesor la facultatea teologică din Cernăuți.

Cel dintâiu la noi e tânărul de 24 de ani I. Pordea, care Sâmbăta trecută a fost promovată la universitatea din Clușiu cu mare pompă la gradul de doctor în drept, fiind de față secretarul de stat Mihail Zsilingzky, care a predat d-lui Pordea inelul prețios al Maj. Sale în aplausele generale ale publicului. Erau de față și părinții tânărului, d-l Vasile Pordea secretar episcopesc și profesor de teologie în Gherla cu d-na, cari cu lacrimile în ochi priviau la fiul lor vrednic. D-l Dr. Iuliu Pordea a învățat la gimnasiul din Gherla și la universitatea din Clușiu și Viena.

Ne bucurăm, că putem înregistra succesul frumos și rar al talentatului și sângerosului tânăr și dorim, ca în activitatea sa viitoare să nu uite nici odată, că "a leagănul său s'a cântat doina românească.

Din Bistrița.

(Adunarea generală a reuniunii meseriașilor români din Bistrița.

Duminecă în 5 Martie la 2 ore p. m. Reuniunea meseriașilor români s'a ținut *adunarea generală ordinară*, în localul reuniunii, din claustrul bisericii române gr. c. fiind prezenți peste o sută de membri.

După-ce presidentul Matheiu prin un potrivit cuvânt de deschidere declară adu-

narea de deschisă, a urmat alegerea a doi membrii verificatori.

Se cetesce apoi raportul secretarului, din care se constată, că membrii din comitet în decursul anului trecut au ținut 10 ședințe, în cari s'au desbătut 37 puncte. Tot în decursul anului trecut s'a ținut pe lângă adunarea generală ordinară și o adunare generală estra-ordinară, în care s'a desbătut și primit modificarea statutelor și a regulamentului.

Membrii în decursul anului au aranjat trei petreceri, dintre cari una împreună cu producțiune teatrală predându-se „Lipitorile satelor“ de V. Alexandri. Resultatul atât moral, cât și material, a fost îmbucurător, fiind un venit curat de 143 cor. 10 b. Cu acea ocaziune s'au făcut colecte pentru *Fondul steagului*, încurgând suma de 36 cor. 99 fil. Fondul steagului în prezente e de 78 cor. 84 b.

Reuniunea are 1 membru onorar, 8 fondatori și vre-o 150 membri ordinari și 4 ajutători. Dintre membri au rămas 2, pe cari membri în corpore și cu steagul i-au însoțit până la grăpă.

Diare gratuite s'au primit dela d-nii Dr. Tripon, Dr. Login și Dr. Onișor. Biblioteca în decursul anului s'a înmulțit prin următoarele donațiuni: „Dela mără“, povești 6 es.; „Pomăritul“ 1 es. și „Autonomia bisericească“ 1 es. donate de „Coróna“; „Duet“, roman, donat de Dr. V. Onișor, ér învățătorul Theodor A. Bogdan a donat „Balade“ 1 es. „Colinde“ 1 es., „Ștefan cel mare, tradiții, balade“ 1 es. „Pomăritul și folosele lui“ 1 es. și „Cunoscerea pământului și gunoirea lui“ 1 es. Biblioteca constă din 124 vol. În decursul anului pentru cetitul cărților s'a încasat 2 cor. 16 fil.

Amintesc cu deosebită plăcere, că în anul acesta s'au ținut și 4 conferințe foarte instructive și folositoare, și anume 2 de Dr. V. Onișor, 1 de Dr. Gavril Tripon și 1 de Dr. Dionisiu Login, căror domni, pentru marele interes ce-l păstrează față de această tinăre reuniune, și pe această cale li se aduce cea mai caldă mulțumită.

Tot în decursul anului acestuia s'a primit și un foarte îmbucurător ofert dat de institutul „Coróna“, și anume suma de 50 cor. cu condiția, ca să servescă ca început al unui fond pentru acuirea unei case a reuniunii meseriașilor. Reuniunea primind însemnata sumă, decide a crea un „Fond pentru casa meseriașilor români din Bistrița“, care se va depune spre fructificare la institutul „Coróna“, ér drept recunoștință membrii reuniunii în această adunare generală, cu unanimitate *declară institutul „Coróna“ de membru onorar al reuniunii*.

Se cetesce raportul cassierului, din care se constată, că Reuniunea dispune de 108 cor. și o avere în mobilier etc. de 782 cor. 82 b. Pasive are 400 cor.

Primindu-se toate rapoartele, a urmat alegerea funcționarilor și a membrilor în comitet, și se aleg cu unanimitate următorii: President Dr. Victor Onișor; v.-president G. Mateiu; secretar T. A. Bogdan; bibliotecar Cornel Horgoș; cassar Vasile Lungu; controlor I. Horhondar; econom Vas. Mureșan. Membrii în comitet: Ioan Mureșan, Pavel Beșoan, Ioan Morariu, Ioan Moldovan, Alesandru Cilica, Gregore Pop, suplenți: Vasile Ghișoi, Pavel Botcariu, Ioan Rauch.

În secția zidarilor: Diriginte Pavel Butuc. Membrii: Pav. Mureșan, Ioan Moldovan, M. Pfingsgraef, Filep Ioan, Ioan Becheș, Ales. Cilica, Ilie Mureșan, I. Zegrean sen., Martin Hartig și Mitru Rusu jun.

La propunerea învățătorului Bogdan se hotărăse a-se introduce o colectă între membri reuniunii precum și între toți sprijinatorii și binevoitorii meseriașilor, din care să se înființeze „Fondul de 20 bani“.

Deschidându-se colecta, au binevoit a contribui următorii: Dr. Victor Onișor 1 cor. 20 fil., Ioan Mureșan, Pavel Beșoan, George Mathei, Ioan Corbul, Emil A. Chiffa câte 1 coronă; Negri 40 fil., Mitru Rus jun. 30 fil., Ales. Cilica, Rauch, Ioan Morariu, Ioan Moldovan, Pavel Botcar, Gregore Pop, Ioan Horhondar, Pavel Pop, Ioan Sasu, Pavel Mureșan, Vas. Mureșan, Ales. Fogașari, Arsenie, Ioan Filep, Seucea, Vasile

Moga, George Rozor, Leon Pop, Căinar, Grozav, Ioan Becheș, Rulean, Pavel Cristurean, George Feldrihan, Vasile Lungu, Vasile Căilean, Ioan Șandor, Mitru Filimon, Mitru Pop, Ioan Chindriș câte 20 fil.

Ioan Avram 40 fil., Dr. V. Onișor 40 fil., Vasile Lungu 30 fil. S'a hotărât ca pentru a se păstra numele donatorilor, să se accepte așa numita „Carte de aur“.

Tot odată adunarea generală cu bucurie primesce angajamentul d-lui comptabil Emil A. Chiffa, de a instrua gratuit corul, ce eventual s'ar pute forma cu membri reuniunii, și stăruesc cu unanimitate de a forma un cor bărbătesc.

D-l Dr. Onișor, descriind însemnătatea „steagului“ pentru reuniune, donază 10 cor. pentru fondul steagului.

Membrii adunării, primind cu însuflețire, îi votază mulțumită protocolară, tot-odată rugându-l de a face pașii necesari, pentru acuirea unui steag pentru reuniune.

În fine, hotărând a fi obligătoare participarea în corpore, la casuri de mörte a membrilor reuniunii, după sfirșirea adunării între nenumărate ovațiuni la adresa noului birou, se depărtază, ducând dulci suvenir și cu sufletul liniștit, că bune lucruri au făcut.

Să fie cu noroc! — tab. —

De la Români din America.

Wheeling W. Va, 27 Febr. 1905.

Mult Stimat D-le Redactor!

Sunt mai mult de patru luni de zile de când Escelența Sa Inalt prea Sănișul Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit ni-a trimis și nouă Românilor din America un preot cu numele Zacharie Oprea, care neînecat de când a venit, a vizitat orașele pe aici în cari se află Români, povățuindu-i părintește, spovedindu-i și împărțindu-i cu Sfintele Taine, după obiceiurile și legile noastre bisericești. Tot odată s'a ținut și câte o sfântă liturghie în câte o sală mare închiriată numai pentru acest lucru.

Nu pot să trec cu vederea a nu face cunoscut și fraților din patrie cum trăim noi pe aici.

Mai întâiu noi-bisericii românești nu avem, preoți asemenea nu, așa că neînțelegând alte limbi străine, mergem foarte puțin la biserică. Dîua de 19 Februarie st. n. va fi o zi neuitată pentru multă vreme între Români din Martinsferry, Statul Ohio, și împrejurime. La 16 Februarie d-l preot amintit a părăsit orașul Canton adresându-mi o telegramă în Wheeling pentru a-i eși întru întîmpinare, de-ore-ce nu avea cunoscința acestui oraș. Der am regretat și regret foarte mult, fiind-că s'a făcut eröre la adresă și telegrama nu o am putut primi la timp. D-l preot, însoțit de d-l Vasiliu Bozoșan, care este președinte al Reuniunii române „Vulturul“ din Pittsburg îi este tovarăș la călătorie și la slujbă ca cântăreț, ajungend la o gară din acest oraș au privit în toate părțile, d-er nu a fost nimenea pentru întîmpinare; greu li-a fost destul, d-er nu se putea ajuta.

Rămânend d-l preot în gară pentru un moment, tovarășul d-nsului a plecat să capete ceva informații pentru adresa ce o avea: intrând într'un Salon (Birt) fiind-că era noapte, s'a adresat în limba englesă unui tânăr, care era de serviciu acolo și care vorbea 6 limbi diferite cu numele Ioan Bețea. Tânărul când a vădut adresa și numele, a întreat pe străin în românește: d-ta nu ești Român? că acest nume de pe adresă pare a fi românesc. Străinul a răspuns, că da, și atunci amândouă persoanele se îmbrățișară și au început a vorbi dulcea limbă românească, de-ore-ce acel tânăr era tot român.

Pe această se poate cunoșce, că Românul e fâlos de limba și naționalitatea lui și pe pământ străin, și nici aici nu-i poate răpi nimenea limba strămoșească. După câte-va minute și d-l preot a fost prezentat în fața acestui tânăr, avend mare bucurie, vedend cu câtă dragoste și amabilitate a fost primit. Fratele român lăsând pe d-l preot la locuința d-sale pentru un moment și luând pe d-l Bozoșan cu d-nsul, a plecat pentru a căuta adresa sus amintită și în timp de o jumătate de oră, am fost toți prezenți în fața d-lui preot. După puțină odihă am plecat cu toții la orașul Martinsferry, unde este majoritatea Românilor și unde am fost foarte bine primiți.

Aflând frații români, cumcă d-l preot ni-a făcut vizită și că cu data de Duminecă 19 c. e hotărât a ține o sfântă slujbă, s'au bucurat foarte mult și s'au pregătit cu toții pentru a lua parte la sfânta Liturghie în număr mare. Acesta dovedește, că pe Români ori unde i-ai duce și ori

unde ar trăi, ei nu-și uită de chiemarea lor nici de legea lor, și nici de dulcea limbă românească, care acum se vorbește aproape în toate orașele mari de aici.

După cum sunt obiceiurile în țera această, sfânta slujbă s'a început la 8 1/2 a. m. și a durat până la 12 ore la amădi. După terminarea sfintei slujbe foarte mulți s'au împărțit cu Sfintele Taine. Urmă apoi botezarea (stropirea cu apă) căpătând și anaforă, care pentru cei mai mulți a fost de prima-ora în această țera.

După-ce totul s'a terminat d-l preot ni-a ținut o cuvântare frumoasă plină de învățături bune, și apoi a plecat în oraș la vr'o câte-va locuințe românești, unde a fost poftit pentru a face feștanie. După terminarea feștăniilor ne-am strins mai multe persoane la cartirul d-lui preot unde împreună cu toții am petrecut până sera târziu. Primul pahar de beutură l'a ridicat d-l preot în sănătatea Escelenței Sale Domnului Metropolit Ioan Mețianu și în sănătatea tuturor Românilor din America. Unul dintre Români a ridicat paharul în sănătatea d-lui preot și a familiei d-sale, care îi este departe în țera veche. I-a urât mai departe bine și i-a mulțumit în numele Românilor aflători în orașele mai sus amintite. D-l Vasiliu Bozoșan a mulțumit fraților Români pentru primirea ce li s'a făcut cu ocaziunea venirii la noi. Tot-odată ne îndemnă ca să ne unim și să ne asociăm în societăți române, sperand, ca viitorul să ne aducă rōde bune, fiind-că unirea face puterea. Terminand a d-și: fiți mândri de numele ce-l purtați și luptați pentru națiune.

În decursul petrecerii s'a cântat mai tot cântece naționale. Le cântam cu inima plină de bucurie, veselindu-ne de libertatea acestei țeri, pentru-că sciam, că nu ne păzesc panduri, precum ne păzesc în patria noastră.

Fericit e poporul în țera liberă, d-er vai de acea țera, unde cu forța ești oprit de a-ți petrece în obiceiurile tale. Libertatea întărește simțământul în inima orî și căruia om, d-er frica îl depărtază.

D-l preot de aici a plecat la orașul Indiana Harbor Ind. La despărțire ni-a spus, că după trei seu patru săptămâni va părăsi această țera, adevă după-ce va termina cu visita a cător-va orașe ce le mai are și unde mai sunt frați de ai noștri. Ni-a spus, că îi este dor de familie și de țera... (D-er nouă?) Veni-va timpul și d-l părinte va pleca acasă și noi bieții poporeni rămânem éra fără păstoriu. Trist lucrul Mit de Români aici în țera și se nu avem nici un păstoriu sufletesc. Ce e de făcut? Noi apelăm cătră Prea Veneratul Consistoriu și credem că ne va ajuta. Vă salut al D-V. abonat. George Mărtin.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 16 Martie. Se șvonesce, că Tisza va fi primit mâne în audiență. Andrassy n'a fost chemat până acuma la Maj. Sa.

Petersburg, 15 Martie. După o scire sosită la ministeriul de rășboi, cu ocaziunea retragerii după lupta de la Mukden, *generalul Rennenkampf a cădut*. El a murit mörte de erou într'un atac al cavaleriei sale prin care voia să spargă rëndurilor Japonesilor.

După un raport al generalului *Linevici* înaintarea Japonesilor a încetat pe întreaga linie. Linevici e decis a susține linia de apărare, până când Rușii vor primi ujutore nouă.

Paris, 15 Martie, „Eche de Paris“ anunță din Petersburg: Armata lui *Linevici* a rămas în cea mai bună stare după lupta de la Mukden. El dispune de 80,000 soldați capabili în tot momentul de luptă.

Petersburg, 15 Martie. Țarul a subscris adî ucazul prin care se mobilizează corpul de gardă al cavaleriei, copurile 8 și 10 și corpul de armată al grenadirilor din Moscva, care constă din trei diviziuni.

Petersburg, 16 Martie. La Tielin s'a dat érași o luptă sângeră. Japonesii au fost respinși. Pierderile pe ambele părți au fost de 1000 de oameni. — Se desu into categoric scirea despre luarea ca prizonieri a corpului 16 de armată și despre nimicirea centrului rusesc. — Consiliul de rășboi a decis rechemarea lui Kuropatkin și înlocuirea lui cu marele duce Nicolae Nicolaevici. Sacherow rămâne șeful statului maior.

Reuniunea

învățătorilor români uniți din Archidieceză.

XXIV.

De lângă Murș, Februarie 1905.

După raportul comitetului central reuniunea noastră a ales, conform dispozițiilor statutare §. 9, în adunările sale până acum, dintre acei cetățeni ai statului ungar, cari s'au distins pe terenul educației și instrucțiunii populare, ori și-au câștigat deosebite merite pentru reuniune, pe următorii:

Alimpu Barbulovici, vicar foraneu episcopesc al Silvaniei în Șimleu. Iuliu Bărdosy, inspector reg. școlastic comitatens în retragere în Sibiu. Ioan Boroș, preposit capitular episcopesc al Lugosului și prelat papal în Lugosiu. Titu Budu, vicar foraneu episcopesc al Marmației în Sighet. Dr. Augustin Bunea, canonic metropolitan al Alba-Iuliei în Blăși. Dr. Vasiliu Hossu, episcop al Lugosului în Lugosiu. Ioan M. Moldovan, prelat papal, preposit capitular metropolitan al Alba-Iuliei în Blăși. † Ioan Papiu, regretatul preposit capitular episcopesc al Gherlei. Gabriel Pop, canonic capitular metrop. al Alba-Iuliei în Blăși. Ioan Urzicean, protopretor cerc. în retragere în Giurgeu.

Conform dispoziției §-lui 9 pct. b. membrii fondatori ai reuniunii noastre sunt toți aceia, cari plătesc în cassa centrală a reuniunii odată pentru tot-deuna 40 cor. După raportul central reuniunea noastră posedă actual 36 membrii fondatori, anume: George Bărbat, protopopul Blășului. Arion Blășian, paroch gr. cat. în Obreja. Ioan Baștea, paroch român în Cincul-mare. † George Boeriu, fost locotenent în retragere. Dr. Augustin Bunea, canonic capit. metrop. în Blăși. Ioan Bunea, paroch român gr. cat. în Vad. Dr. Augustin Chețian, avocat în Reghinul-săsesc. Valeriu Comșa, paroch român gr. cat. în Copăcel. Valeriu Codarcea, paroch rom. gr. cat. în Șermaș. Ieroteu Crișan, paroch rom. gr. cat. în Abafăia. Stefan Crișan, docente popular gr. cat. în retr. în Teiuș. Augustin Dobrea, proprietar în Tulgheș. Ioan Dobrescu, paroch rom. gr. cat. în Corbu. Ioan Dumitrean, învățător popular în retr. în Șard. Dr. Elia Daianu, paroch și protopop gr. cat. în Clușiu. Dr. Amos Frâncu, avocat în Clușiu. Ioan Fulicea, paroch rom. gr. cat. în Șinca-veche. Dr. Ioan Harșa, avocat în Reghinul-săsesc. Iacob Macavei, paroch și vicar foraneu arhiep. în Făgăraș. Dr. Isidor Marcu, canonic capit. metrop. în Blăși. Damaschin Mesaroș, proprietar în Sebeș. Simeon Micu, paroch și protopop în Alba-Iulia. Dr. Victor Mihalyi de Apsa, arhiepiscop și metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia, patronul reuniunii. Ioan M. Moldovan, prelat papal, preposit capit. în Blăși. George Muntean, director preparandial, președintele reuniunii în Blăși. Vasiliu Munteanu, paroch în Solovăstru. Ioan F. Negrețiu, prof. preparandial, v. președ. reuniunii și redactorul fôiei școlare în Blăși. Aureliu Nicolescu, comerciant, Vasiliu Podôbă, preot și directorul executiv al „Economului” în Clușiu. Gabriel Pop, canonic capit. metrop. în Blăși. Iacob Popeneciu, protopretor cerc. în retr. în Venetia-inferioră. Iosif Popescu, director executiv al „Mureșanei” în Reghinul-săsesc. † Vasiliu Rațiu, regretatul vicar foraneu din Făgăraș. George Repede, paroch în Homorod. Petru Uilacan, paroch și protopop în Reghinul-săsesc. Ioachim Totoianu, paroch gr. cat. în Chișfalău.

*

Membrii noi ai acestei reuniuni s'au mai înscris precum ni-se scrie din Turda: Domni Dr. George Popescu, avocat și jurisconsultul institutului de credit și economii „Arieșana” și Nicolau P. Rațiu, paroch și administrator protopopesc român gr. cat. în Turda ca membrii fondatori plătind fie-care câte 40 cor., la oaltă 80 corone în cassa centrală din Blăși.

Murșanul.

ECONOMIA

Folosul și dauna paserilor.

Motto: Priviți la paserile cerului, că nu sémână, nu seceră, nici nu string în jignițele lor, și Dumnezeu totuși le pörtă de grije.
Evang. Mateiu c. 60. 26.

Sub titlul de mai sus a apărut în editura ministerului ung. de agricultură o carte de 18 cöle de tipar, cu 100 figurî și 83 speciî de paseri, scrisă de Otto Hermann, pe care o pöte căpëta de cinste fie-care învățător, preot seu notar, care se va adresa prin o corespondență la departămentul al VI-lea din acel ministeriu. Cuprinsul acestei cărți vom să-l facem pe scurt cunoscut și cetitorilor „Gazetei Transilvaniei”.

În partea primă se cuprind proverbele, ce le dăce poporul cu privire la paseri. În limba maghiară se înșiră o mulțime de proverbe de aceste, dintre cari la noi sunt cunoscute următoarele:

„Porumbul fript nu sböră în gură”. „Corb la corb nu scöte ochi”. „Nu va mai auzi cucul cântând”. „Scie mai mult puil ca ciöra”. „Vrăbia-i tot puil, dör dracu scie de cându-i”. „Urită pasere e aceea, care-și spurcă cuibul cu ciocul ei”. „Înzadar se scaldă ciöra, căci tot nu se face lebedă”. „Paserea mălaiu viséză” ș. a.

În partea a doua se cuprind înțelesul din graiul paserilor, cum ar fi la noi: „Cucurigu! boierî mari, dați punguța cu doi bani”.

În partea a treia se tracteză despre folosul paserilor în deobște, ér în partea a patra se tracteză despre viața familiară a paserilor și despre graiul lor din familie; în partea a cincea se tracteză despre călătoria paserilor; în partea a șesă despre nutrirea lor din partea omului, ér în partea a șeptea se numesc diferitele paseri, pe cari le cunöscce poporul. În partea a opta se descrie fie-care specie de pasere, arătându-se totodată și folosul fie-căreia deosebit. Partea acésta vom să o facem cunoscută mai de aproape și cetitorilor noștri. Așa vom începe cu:

Vulturul, care se mai numesc și regele paserilor, aduce folos omului prin aceea, că consumă töte mortăciunile (hoiturile), pe cari le află împrăștiate pe câmp și numai când nu află de acele, își ia refugiu la pradă vie, care constă din pui de iepuri, căprioare, vulpi, lupi, miei ș. a. Vulturul cu grumađii pleșugi se numără între paserile folositoare, ér cel cu pene pe grumađi între cele stricăciose.

Uliul consumă o mulțime de șöreci, șopârle, șerpî, dör fiind-că uneorî omöră și mănăncă și puil, ba câte-odată chiar și găinile mai mari, se numără între paserile stricăciose.

Vindereul consumă numai la o mănăncare câte 20—30 șöreci de câmp. Afară de aceștia mai consumă sumedenie de omide, insecte și oușle acestora. De aceea cu drept cuvânt el e numărat între paserile folositoare

Buhele, cari sunt de mai multe speciî și mărimî, sunt cele mai folositoare paseri economului, de-öre-ce de când însereză până dimineța când se crepă de diuă nu fac alta, decât prind șöreci, insecte și fluturi de nöpte. Acésta o pot face ele cu atât mai vörtos, cu cât au penele moi și astfel nu fac larmă prin sborul lor. O păreche de buhe e în stare într'o singură nöpte să prindă și să ducă în cuibul lor câte 11 șöreci de câmp și până la 100 insecte și fluturi de nöpte. Buhele încă se numără între paserile folositoare economului.

Corbul este o pasere, care răpescce mai cu sémă oușle și puil altor paseri mai mici de prin cuiburi, ér când nu află de acestea caută la mortăciuni, pe cari le mănăncă cu plăcere ca și vulturul. El mai consumă și mulțime de vermi și insecte, pe cari le pöte prinde de pe pământ. Afară de acestea îi place să răpescă și să ducă în cuibul seu tot felul de obiecte sclipiciose, precum sunt: banii, inelele, sculele sclipiciose ș. a. Corbul însö se numără între paserile stricăciose.

Ciörele și ciöcile se numără de asemenea între paserile stricăciose, fiind-că fac daună însemnată economilor în cucuruzul sémănat primăvara și tömna până când se cöce, dör ele aduc și öre-care folos prin aceea, că störpesc o mulțime de omide și insecte de pe fënașe și după brazdele plugului, unde se pot vedé adese-ori cu privilegiul aratului.

Țarca (coțofana) încă se numără între paserile stricăciose, fiind-că răpescce oușle de prin cuiburile de găini și de pe la alte paseri, dör ea aduce și öre-care folos prin aceea, că störpescce o mulțime de insecte, omide și vermi.

Cucul se numără între paserile folositoare economului, de-öre-ce el mănăncă cele mai multe insecte stricăciose și omidele acestora. Cucul nu-și face cuib, ca femeiușca să-și clocöscă oușle ca celelalte paseri, ci 'și pune oușle în cuibul acelor paseri, ale căror ouș sémână cu ale ei, așa că biata pasere nesciind cele întemplate, de-odată cu oușle ei clocöscce și scöte puil și din cele de cuc. Cu töte acestea, deși puil eșii din asemenea ouș sunt frați mașteri, paserea respectivă nu-i alege, ci la toți le dă de o potrivă de mănăncare până ce cresc de pot sbura din cuib. Cucul își strigă tot numele seu, dör printre cântat mai are și un grai de ris.

(Va urma.)

Producțiuni și petreceri.

Brașov, 15 Martie n.

Șirul număröselor petreceri romănesci ce s'au arangiat în cășlegul din est an în Brașov s'a încheiat în mod demn cu petrecerea populară arangiată Sămbătă în 11 Martie n. de cătră zelösa tinerime română din Brașov (Scheiă-Cöstă).

Multă lume romănescă, cum rar s'a vedüt, și-a dat întelnire în söra acésta, în cât sala de la otelul »Central» de-abia a mai putut cuprinde între păreții ei numărösele familii romănesci din popor și inteligență și tineretul dornic de a-și mai petrece încă odată de lăsatul secului. S'a întemplat chiar, că unii dintre öspeți, cari întârziindu-se n'au mai găsit loc, să se vadă constrinși a se duce spre casă. Nu dör prea mult, decă constat, că numărul celor preșenți a trecut peste 500.

Programul bogat al producțiunii a fost introdus prin un marș puternic, executat cu precisiune de corul bărbătesc al tinerimei sub conducerea tinerului dirigent St. C. Voicu. În scurte intervale au urmat apoi: predarea poesiei »Dorobanțul», declamată cu mult avânt de tinerul culegător-tipograf Ioan Neguș, îmbrăcat în costum de dorobanț; două solo-uri pe viöră (ose-renadă și »Doina ciobanului») executate cu artă și mult sentiment de cunoscutul nostru violinist d-l Voicu; corul bărbătesc »Noua călugăriță», care s'a cântat precis; frumoșă și emoționantă canțonetă »Barbu Lăutarul», predată cu pricepere și sentiment de d-l N. Russu și corul bărbătesc »Hora Grivița», de N. Popovici.

Atât coriștii în număr de peste 30, cât și singuraticii debutanți au fost răsplătiți cu bogate aplause pentru zelul și interesul dovedit la reușita programului.

După o paușă mai lungă, în decursul căreia a delectat publicul cunoscutul taraf

al lui Dicu, a urmat vodevilul într'un act »Arvinte și Pepelea» de V. Alexandri. Rolurile principale le-au interpretat d-nii N. Russu și G. Oltean, ér rolul secundar d-șöra E. Tiu. Atât N. Russu în rolul hătrului Arvinte, cât și G. Olteanu în rolul drăcosului Pepelea au înregistrat succese frumoșe, dovedind mult zel și pricepere în rolurile lor și secerând bine meritate aplause. Elena Tiu ca Mändica, nepöta lui Arvinte s'a achitat de asemenea în mod mulțămitor de rolul ei.

Terminându-se piesa, d-l Ioan Neguș a delectat din nou publicul cu declamarea poesiei »Sentinela păzind stögul», de Candiano.

Ultimul punct al bogatului program l'a format tabloul național într'un act »Nunta Țărănescă» de V. Alexandri, o piesă mai grea, fiind ocupate număröse persöne. Decă și acésta piesă s'a jucat bine și spre mulțămirea generală este meritul diletanților, cari și-au dat multă sili-nță pentru reușita bună a piesei. S'au distins în deosebi d-nii: N. Furnică în rolul greu de interpretat al grecului »Chir Gaitanis Loghiotatos», I. Neguș în rolul feciorului de boer Leonescu, T. Gal în rolul lui Moș Trochin Picală. Mult au contribuit la succesul bun al piesei și diletanții: George Muntean, Dumitru Russu, N. Olteanu, N. Neguș, G. Domnișor, C. Tiu, G. Gămulea și d-rele E. Tiu, M. Bidu și M. Jalea, cari prin prezentarea lor în mändrul nostru costum național și prin cântecile lor au delectat în măsură mare publicul. Diletanții au fost călduros aplaudați și aclamați.

Decă e să fac o observare cu privire la programul producțiunii, o fac, când spun, că programul a fost *prea bogat*, conținend prea multe puncte, astfel încât producțiunea a durat până după mieșul nopții. Este fără îndoială laudabil zelul tinerimei nöstre, când doreșce a se presenta înaintea publicului cu un program variat și bogat, cred însö, că în interesul jocului care urmöză după producțiune și pe care în deosebi tineretul îl așteptă cu mult dor, ar fi mai consult, ca în viitor producțiunea să se sfirșöscă înaintea mieșului nopții.

Ce să mai spun în fine despre mändra horă și jocurile nöstre frumoșe și voinicesci, cari s'au încins după petrecere? Fete și feciori, femei și bărbați au fost atât de mulți și atât de dornici de joc încât, când s'au înșirat toți la horă, nici că mai era loc, ca să încapă de atăta însuflețire și putere romănescă. S'a jucat cu atăta foc și atăta dor, în cât de-abia pe la örele 6 dimineța le-a venit celor preșenți în minte, ca să se mai ducă și cătră casele lor. N'a lipsit de astă-dată nici »Călușorul» nici »Bătuta», cari s'au jucat frumoș și precis de cătră 11 voinici, sub conducerea vătăfului N. Furnică. (În jocurile de colönă »Romana» și »Quadrill» au jucat peste 160 părechî).

Mai rămâne să spun, că la petrecerea acésta populară au luat parte și număröși reprezentanți ai inteligenței nöstre în frunte cu preoții locali d-nii: Dr. V. Saftu și I. Prișcu. V.

Hëlchiu, 9 Martie n.

Petrecerea aranjată de tinerimea română din Hëlchiu în ziua de 5 Martie n. a. c. pöte să servöscă drept dovadă, cât de mult bine și câtă însuflețire se pöte produce în mijlocul poporului nostru când preotul, învățătorii și fruntașii comunei merg mână în mână și cu bună înțelegere aranjöză ast-fel de petreceri.

La petrecerea tineretului din Hëlchiu, care s'a prezentat publicului numărös cu un program frumos și bine alcătuit, au luat parte, pe lângă întreg poporul din comună, mai mulți öspeți din Brașov și satele învecinate și vre-o două familii fruntașe sășesci din comună, cari și-au petrecut într'o rară armonie și animație până la finea petrecerii. Mai întâiu s'au cântat cu mult succes sub conducerea harnicului învățător d-l V. Creanga două cantece populare de corul mixt compus din 25 tineri și fete de țărani. Au urmat apoi două

declamațiunii bine reușite, declamate cu pricepere și însuflețire de tinerii Ioan Olar și Elena Tampa. Corurile, cât și declamațiunile au fost viu aplaudate.

Ultimul punct al programului l'a format piesa teatrală »Cinel-Cinel« de V. Alexandri, care s'a jucat cu mult succes de către zeloșii diletanți țeranî, cari au fost călduros aplaudați. S'au distins prin un joc sigur și cu pricepere predat: tinerul N. Drăghici, apoi Ioan Forir și fetele Elena Tampa și Elena Creangă. Roluri secundare au avut Valeria Oancea, Elena Mușat, Maria N. Iacob, Ioan Christolovean, Constantin Iacob și George Țărean, cari deasemenea merită totă lauda. Diletanții au fost instruați de d-l inv. G. Tocitu și diletanțele de către d-na preotăsa Elena Roșca și d-șora Em. Doctor. O plăcere deosebită au cauzat publicului minunatele costume naționale, cu cari au fost îmbrăcate diletanțele frumușele.

La dorința generală d-nii învățătorii V. Creanga, Sporea, Ilie și d-nii I. Vlădăreanu și Mușlea au executat cu mult succes cvartetul comic cu soli »Cisla«, ér d-l inv. Tocitu, bine apreciatul declamator comic, a delectat publicul cu două declamațiuni, secerând bogate aplause.

După petrecere a urmat joc românesc până în zorile dimineții. În pauză s'a jucat cu mult foc de către tinerii țeranî I. Olariu, I. Forir, C. Iacob, Nic. Drăghici, G. Muntean, I. Cristolovean, I. Pavel și G. Țărean sub conducerea voinicului vătaf G. Mușat »Călușerul« și »Bătuta«.

Laudă și onore se cuvine atât tinerimei din Hălchiu cât și fruntașilor poporului, cari împreună cu preotul și învățătorii lor au pus la cale această frumoasă petrecere.

Un óspe.

Cu ocaziunea petrecerei aranjate de tinerimea din Hălchiu sub conducerea corpului învățătoresc la 20 Febr. (5 Martie) 1905 în favorul augmentării bibliotecii școlare au binevoit a contribui peste taxa de intrare: D-l Ioan Maximilian sen. paroch în Stupini 2 cor., d-na v.đ. Elena P. Craiovan 2 cor., d-l Ioan Schiopu, paroch 2 cor., d-l Teofil Roșca, paroch 3 cor. 60 bani, d-l M. Gagesch 2 c., d-nii V. Branisce, A. Óncea, G. Graeff, P. Dück și d-na v.đ. Ecaterina V. Craiovan câte 1 cor.

Primescă *marinimoșii contribuenți* precum și toți, cari prin prezența și obolul lor au contribuit la reușita morală și materială a petrecerei, și pe această cale cele mai vii mulțămite.

Comitetul arangiator.

Ungra, 6 Martie n.

În ziua de 26 Febr. s'a dat în comuna noastră o frumoasă petrecere populară în sala comitetului bisericei luterane*, la care a luat parte poporul românesc din comună în frunte cu familia părintelui S. Roșca și vre-o două familii ale conlocuitorilor noștri sași. Bătător la ochi a fost absența inteligenței din comunele învecinate, un fapt care ne-a surprins cam neplăcut. Cu ocaziunea acestei petreceri, care a avut un succes frumos moral și material s'au jucat de către mai mulți diletanți din sinul poporului piesele teatrale »Ruga de la Chisetu« și »Nóptea de Sf. George«. Diletanții și-au dat cea mai mare silință pentru reușita frumoasă a programului. Acesta li-a și succes, pentru care silință și pricepere merită totă lauda.

Venitul curat al petrecerii a fost destinat pentru procurarea unui scrin în sf. biserică pentru păstrarea cărților. Intratele au fost de 123 cor. Au contribuit peste taxa de intrare următoarele persoane: l-nii G. Șerban funcționar în București și

*) Ni-se comunică, că învățătorul din comună s'ar fi arătat dușmănos acestei petreceri, din care cauză comitetul arangiator s'ar fi văcut constrins a cere de la comitetul bisericeii ev. o sală pentru séra producțiunii, în loc ca să se jöce în școla romănescă. Dăcă e așa, atunci réu a făcut l-l învățător, căci dănsul ca luminător al poporului ar fi trebuit nu numai ca să ase tineretului să jöce în școla romănescă, și să-i și instrueze și conducă, chiar dăcă ar fi întemplat unele mici neînțelegeri. *Nota culeg.*

N. Clos (București) câte 5 lei, d-na Ana Radu (București) și N. Oprea (București) câte 2 lei 20 bani, T. Roșca, paroch în Hălchiu 2 cor., A. Simoc ingin. (Dăișóra) 1 cor. 20 bani, preotul ev. Heltman 80 b., părintele S. Roșca 40 bani, G. Spornic, paroch în Cohalm 1 cor. și d-na Fr. Andron și d-l Buzea funcționar câte 20 bani. Primescă marinimoșii contribuenți cele mai căldurose mulțumite.

Comitetul aranjator.

Geoagiu, 28 Februarie 1905.

Duminecă în 26 Februarie s'a aranjat aici o producțiune teatrală împreună cu dans, care a avut un succes moral, și cred că și material, destul de bun.

Fiind Geoagiul o localitate, unde inteligență română, afară de 2—3 familii, nu este apröpe de loc, de sine se înțelege, că a aranja aici o petrecere romănescă e förte greu. Și e greu mai cu sémă în împrejurările actuale, când inteligența maghiară și în mare parte jidană de aici, necăjită pe Români dela alegerea din Orăștie, nici vorbă să te sprijinească cătuși de puțin. Astfel stând lucrurile, Români sunt avisați numai la puterile proprii și în cele materiale.

Pagubă însă, că această petrecere s'a făcut prea în pripă, ceea-ce se atribuie împrejurării, că aranjarea ei au luat-o în mână vr'o câțiva tineri cu mai puțină experiență pe acest teren. Dér sperăm, că în viitor se vor pune alți ómeni, mai chieșați, în fruntea astor fel de mișcări, cari apoi ne vor pute asigura, că se vor produce astfel, încât ne vor face fală înaintea străinilor, cari și așa se uită cam chiorși la noi.

Ce privește producțiunea însăși, imi iau voe a vă raporta despre dănsa în următoarele:

În fața unui public, care umplu spațioasă sală a școlei gr.-or. din Geoagiul inferior, producțiunea s'a început la 8 óre séra cu piesa lui A. Pop: »Pictorul fără voe«. După această a urmat un monolog: »La comisariat«, predat de Stelian Rusu, ér în urmă comedia lui Alexandri »Cinel-Cinel«.

Ce privește predarea acestor piese, și în special a celei din urmă, fie-mi permis a face o observare. Și anume: Eu sunt cu totul contrar la aceea, că cine-va numai de aceea, ca să figureze și el pe bină, să pășască înaintea publicului cu piese nu de tot, ori numai de jumătate studiate; pentru-că nu e mai mare tortură pentru public, decât aceea, ca să vadă înaintea sa nisce persoane, cari cu ochii la public și cu urechea la sufler se necăjesc să înțelégă, ce le suflă ást din urmă, făcând astfel să se audă, cum reciteză suflerul întregă piesa, spunând persónelor de pe bină și aceea, când au să ridă și când au să plângă. Cred că m-au înțeles debutanții, ce am voit să dic. Să nu fie cu supărare, dér critica de regulă epipărată. Nu-i vorbă, ș'or fi dat cu toții silința, ca să se achiteze bine de rolul, ce l-au avut. Dér nu li-a succes această la toți. Mai bine ș'a predat rolul d-l învățător *Nicolae Botean*. Destul de bine a jucat și d-șora *Valeria Glodean*.

După producțiune a urmat dans, care a durat până în óri. Acesta a fost cu mult mai animat și s'a început cu frumoasă noastră »Horă«.

E förte frumoasă și laudabilă însă și intențiunea în sine, că Români de pe aici încă au dat semn de viață și pe terenul social. În viitor ne vom îngriji ca astfel de lucruri să aibă succese mai mari, ba chiar strălucite, arătând și străinilor de aici, de ce suntem capabili.

Ariosto.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerii aranjate de »Reuniunea femeilor rom. gr. or. din Bran« în ziua de 26 Decemvrie 1904 (8 Ianuarie 1905) au binevoit a contribui următorii Domni: Ilustritatea Sa D-l Ioan Cav. de Pușcariu 10 cor., Ilus. Sa D-l Dr. Ilarion Pușcariu, archim. 5 cor. D-nii Mihail Bár-

dossy, primpretore 5 cor., George Babeș, paroch 5 cor., Ioan Ioan Boboc 5 cor., Axente Moșoiu, notar, Ilarion Plotogea, paroch, Ilariu Reit, paroch, Fritz Mühlbacher, și familia Ioan Stoian câte 4 cor.

Ioan Dan, protopop, George Enescu, paroch, Iacob Popa, notar, Dr. George Stoian, Valeriu Ionică, George Mănoiu, Ioan Mănoiu, paroch, George Țișca, par., Ioan Berariu, vice-not., Dumitru Tatulia, paroch, Isaia Enescu, paroch, familia Ionescu, N. Picu, Anton Cosma, Samuil Lukasz, Alexe Chijú, Ioan Bratú Pușcariu, N. Coja și Kaspar Klusch câte 3 coróne.

Simion Petric și David Socol câte 2 coróne 50 b., Nicolae Runceanu, inv.đ. dir. 2 coróne 40 bani.

I. Predescu, Mihail Nistor, Herszény Béla, pretore, Konezwalt Ferencz, forestier, Peter Kurmes, N. Popovici, Aron Moșoiu, Leontin Pușcariu, paroch, Valeriu Pușcariu, ingin., George Pușcariu, N. Pivar și Ioan Colan câte 2 coróne.

D-șora Sipos Vilma, Trifon Pușcariu, Dumitru Frâncu, Liviu Berariu, Valeriu Ioson, Sofia Popovici, Marczela Vames, Alex. Aisér, Buslig Geró, Fehér Lajos, Bodog György și Balint Marin câte 1 cor. 20 bani. Suma coróne 152.80. Dela tombolă s'au încassat 89 cor. 20 bani. Total 242 cor. Subtrăgând spesele de 109 cor., rezultă deci un venit curat de 133 cor. care sumă s'a depus la banca Parsimonia spre fructificare în favorul Reuniunii.

În numele Reuniunii exprimăm și pe această cale sincerile noastre mulțămite tuturor Domnilor contribuenți, apoi P. St. dómne, cari au dăruit și colectat numeroșe obiecte pentru tombolă, precum și tinerilor studenți din Bran, cari în pauză au delectat publicul în mod surprinzător plăcut cu jocurile naționale »Călușerul« și »Bătuta«.

Bran, în 27 Decemvrie v. 1904.

În numele Reuniunii:

Maria G. Babeș, *Livia N. Popovici*
presidentă. cassieră.

George Enescu,
secretar.

A contribuit ulterior d-dul Nicolae Grozea 2 coróne.

Șermașul-mare, 20 Februarie.

Pentru edificarea nóuei școli gr. cat. romăne din Șermașul-mare au donat următorii:

Constantin Rus, preot 20 cor., Pompeiu Botezan, comerciant 50 cor., Ioan Billegan 10 cor., Ioan Laurentiu, inv. pens. 10 cor., Martics Ferencz, veterinar 5 cor., »Bistrițiana«, institut de credit în Bistrița 10 cor., Ioan Chertesu 10 cor., Selegean Teodor 5 cor., Oltean Teofilu 1 cor., German Artimon 1 cor., Teodor Socaci, curator 4 cor., Vasilie Buzan 1 cor., Lica Socaci 4 cor., Gregoriu Buzan 3 cor., Vasilica Roșca 2 cor., Pavelu Selegean 3 cor., Teodor Cămărășianu 3 cor., Artimon Chiluțiu 5 cor., Grigore Hulpe juv. 2 cor., Iacob Chiluțiu 2 cor., Petru Hulpe 4 cor., Ioan Chirilă 2 cor., Alesandru Siugar 2 cor., Zaharie Chertesu 2 cor., Ilia Halăștovan 2 cor., Grigore Chira 1 cor., Szucsagi Gergeli 1 cor., Alesandru Popoviciu 2 cor., Iuon Baciul. Toderas 1 cor., Grigore Bungeardean 1 cor., Iacob Simpetrean 1 cor., Iacob Ilies 1 cor., Alexe Grebenișian 1 cor., Grigore Otielu 1 cor., Vasilica German 1 cor., Alesandru Pop 1 cor., Ioan Chiluțiu 1 cor., Isevie Tătar 1 cor., Dumitru Roșca 1 cor., Iacob Mureșian 1 cor., George Măcinicu 1 cor., Ioan Harfaș 3 cor., Grigore Bendeau 2 cor.

Primescă stimății donatori cele mai căldurose mulțămite.

Pompeiu Botezan,
cassar.

MULTE ȘI DE TOTE.

Din viața Papei Piu X.

Piu X împarte viața în două părți; una e consacrată audiențelor și ceremoniilor religioșe cărora li se dedă cu mai multă evlavie, decât predecesorii săi pe scaunul sfântului Petru, cealaltă mucei și odihnei.

Deși tot ce se petrece în Vatican se ține secret, totuși ori cine în Roma știe esact cum trăesce sfântul părinte. El începe opera sa zilnică dimineța la óra 4 și jumătate cu o rugăciune și se scobórá apoi în etagiul al doilea unde asistă la óra 6 și jumătate la liturghie, acestea spre marea supărare a servitorilor, cari erau deprinși să se scóle tărđiu. După ce a as-

cultat încă o rugăciune, el se urcă la óra 7 și jumătate în odaia sa de lucru de unde privesce spre biserica Sf. Petru.

Un lacheu îi aduce o ceașcă de lapte care i s'a ordonat de medici din cauza temperamentului său, Piu X fiind predispus la podagră.

După ce a luat laptele, Papa face o primblare la Loggia și când timpul e bun se primblă prin grădină, tot-déuna pe jos. Scaunul portativ al lui Leo XIII se află în camera vechiturilor, ér trăsura cu cari au fost vânduți. După primblare Papa lucrează cu secretarii săi, doi preoți venețiani, și citește cu secretarul de Stat diarele, înainte de tóte diarul venețian »Difesa«. În acest timp el acórdă și unele audiențe.

La óra 1 și jumătate Papa dejunază după obiceiul venețian. El nu mănâncă nici odată singur, ci tot-déuna împreună cu secretarii săi, ceea-ce necăjesce pe maistrul de ceremonie al Vaticanului. Dér Piu X nu se lasă de obiceiurile sale.

Dela óra 3 până la 5 acórdă audiențe, urmază prelungindu-se pentru particulari dela 5 până la 7. La óra 9 Papa ia cina, ér la óra 10 și jumătate tóte luminările Vaticanului sunt stinse.

POSTA REDACȚIUNEI.

S. M. *Ciachi-Gărbu*: Informațiuni cu privire la planta »Soia« puteți lua de la d-l Dr. A. Urbeanu, directorul științific al revistei »Sfaturi«, București. Strada Plantelor 26.

— *D-lor P. Caravelli & M. Bucur*. Hótel și restaurant frances Brăila: Adresa biroului de plasare este următoarea: H. Niemandz & M. Rengyes Brașov.

Apropiindu-se timpul de zidirí și adaptări imi i-au voe a mă recomanda On. public și On. oficii parochiale, eforii școlare, ca la cas de zidire séu adaptare la case, școli și altele, să binevoiască a mă însărcina cu executarea lucrărilor, care le voiđ face cu prețuri de tot convenabile și la terminul fixat. Cu tóta stima *Ioan Voicu* măestru zidar diplomat în Brașovul-vechiú.

Vindecarea deplină a bólelor secrete. Să nu pregete nimeni într'o cestiune atât de gingașe a se presenta odată în persónă, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bólei, ori cât de adânc ar fi bóla înrădăcinată în organism. Pe basa acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea réului, ceea-ce fie-care o póte face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dăcă cine-va nu póte veni în persónă, atunci să-și descrie bóla cu deámăntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioșe pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisóre pune marcă de răspuns. După încheerea curei, scrisorile se ard séu la cerere expresă se retrimit.

Un astfel de lecutor și curățător e institutul special al d-rului Palócz, medio de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștientositate capătă ori cine (bárbat séu femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberază de bóla și suflul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelu său propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bólele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, bóla albă, bóle de sânge, de piele și tóte bólele ce se țin de organele seculare femeesci. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dá însuși Dr. Palócz de la 10 óre în. a. până la 6 óre séra (Duminecă până la 12 óre la amiađi).

Adresa Dr. Palócz, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

UN CANDIDAT DE ADVOCAT

cu praxă de a putea conduce cancelaria avocatală se primește numai decât pre lângă cele mai favorabile condițiuni în cancelaria avocatului **Basilii P. de Harsianu**, în Sibiiu (Nagyszeben) Strada Cisnădiei nr. 16.

2--3.1683.

EU

cunoscut pentru cultivarea pielii special pentru a curăța fața de pistruși și a dobândi o coloră delicată a feței, săpunul medicinal cel mai bun și cu efect, săpunul probat

Bergmann's „Lilienmilchseife“

(Marca: 2 minerL.)

de Bergmann & Co. in Tetschen a/E. Se capătă bucată cu 80 bani.

Depusit

in farmaciile: VICTOR ROTH la „Ursu“, FR. STENNER la „Leu“, JUL. HORNUNG la „Arap“, TEUTSCH & TARTLER drog. E NEUSTÄDTES. „Schutzengel“ și la farmacia W. LINGNER, in Sighișoara

FÈN de prima calitate este de vânzare

cu preț moderat, pentru cai și vite cornute în comuna Codlea Strada lungă nr. 167.

2--3.

Din cauza plecării vând foarte ieftin câte o completă Garnitură de Salon

de sufragerie și de dormitoriu; afară de acestea diferite obiecte și

mobile de lux,

tote în stare foarte bună. A se adresa între 9—12 ore a. m. în

Strada neagră nr. 31.

2--4.1683.

500 fl. plătesc celui ce va durere de dinți, ori îi va mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pachetare și expe. franco 96 fl.)

Eduard Bartilla-Winkler

VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se cêră pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte capêta, trimite 7 sticle cu 5 cr. 20 fl. franco

Se capêta în BRAȘOV la farmaciile: V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter plața Franc. Iosif, Jekelius, Stenner Str. Porți 21. Obert Blumena la Victor Klein farm. Corôna. Eduard Kugler Brașovul vechiu.

Se caută 2 comii harnici

sub condițiuni favorabile, în bransa de coloniale și ferărie pentru Orăștie.

Tot aci găsesce aplicare și doi ucenici români din cassă bună, cu cel puțin 3 clase reale séu gimnasiale.

Oferte sunt a se trimite la firma **Ios. Onițiu**, urmași în Szász-Sebeș.

4--6.1667.

Unde se mănâncă bine și se bèn VINURÎ curate

de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospêtă dela cep în fie-care țî? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românescă. De o cercetare numerosă se rógă **C. R. GLIGORE CRISTEA**, conducătorul restaurantului.

39--50

BANI! BANI! BANI!

Avem onóre a aduce la cunoscința On. public, că în urma legăturilor avantajoase ce avem cu cele mai puternice bănci din țeră și străinătate, suntem în plăcută pozițiune a esopera cele mai ieftine și mai favorabile împrumuturi hipotecare. (Pe pământuri ori și unde, pe edificii însă numai la orașe și orașele). Împrumuturile se dau pe termen de 10—50 ani și anume: pe pământuri cu 4—4½%, ér pe edificii cu 4½—5½%.

Pentru votarea unui împrumut se recer următoarele documente: 1) estrasul cărții funduare; 2) copia foii catastrale și 3) cărticoia de dare. Cu documentele deodată este a se trimite suma de 3 cor. pentru manipularea și pentru acoperirea speselor postale.

Cu informațiuni și prospecte servim pe lângă trimiterea unei marcă postală de 20 filierî pentru răspuns.

Tot prin noi se pot contracta asigurări de viêtă cu condițiuni ne mai pomenite, primind asiguratul la expirarea termenului de asigurare dividende până cam la 50% a sumei asigurate. ér în cas de mórte nu numai că primesce eređii întréga sumă, ci li-se restituie și tôte ratele solvite până la mórtea asiguratului.

Intrevinim cumpêrarea și vinderea de realități. — Cine doresee a cumpêra ori a vinde pământuri edificii, păduri, mine și întreprinderi industriale se ne descrie obiectul și tot-odată pentru corespondință și ținerea în evidență taxa de 5 cor., contra cărei sumă facem oferte intereșăților misiunați.

În fine mijlocim cumpêrarea de instrumente și mașine agricole, precum și motoruri de ori-ce soi, dela cele mai mari fabrici și cu prețurile și condițiunile cele mai moderate.

Oferte sunt a se adresa la:

„PECUNIA“

întreprindere de credit, Sibiiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Ciasornice cele mai bune și ieftine din timpul present!

Veritabile ciasornice Roskopf-Golddouble Savonet-Anker-Remontoir

sunt cele mai nouă, cu un aparat-anker escelent și precis cu trei capacuri tari de aur double. Aur double este un metal, care sémênă cu aurul și nu-și schimbă asemênarea.

Aceste ciasornice sun admirate pentru montarea lor frumôsă și nu se deosebesc de cele veritabile de aur.

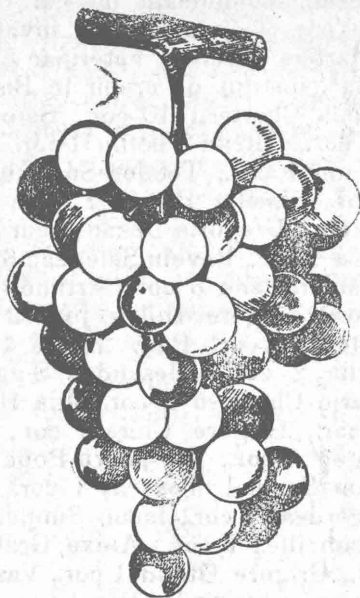
Prețul fl. 5.—.

Lanț potrivit la ciasornice de aur double pentru bărbați fl. 1.50. Pentru fie-care ciasornic se dá un revers de garanție pentru 3 ani.

Trimiterea numai cu rambursă.

Josef Spiering, Wien I Postgasse 2--96. 3--10. (1670).

„Plantatiile de Millentium“ Nagyôsz

Prețuri foarte ieftine!

Prețuri foarte ieftine!

Struguri frumoși, durabili

numai acela pôte cultiva, care va cere gratis Catalogul cu prețurile acelei mai mari pepinerii de vițe, care s'au fondat cu ajutorul și controla Statului. 12--20. (1540).

ISVORUL de APĂ AMARĂ FRANCISC IOSIF se distinge

după declarațiunile autorităților medicale:

- „Resultat în tot'auna sigur și mulțumitor“.
- Prof. Dr. Erhardt, Berli director al cliniceii medic.
- „Chiar și în cantități mici are efect și nu este desagreabilă la beut“.
- Prof. Dr. Kussmaul, Heidelberg, director al cliniceii medic.
- „În cantitate mică, abia 150 gr. are efect sigur“.
- Prof. Dr. de Korányi, Budapesta, director al cliniceii medicale.
- „În genera! lăudată ca avënd gust bun“.
- Prof. Dr. de Buhl, München, director al inst. patologic.
- „Un gust mult mai bun, decât la alte ape“.
- Dr. Hofmeyer, Berlin, medic dirigent al spitalului Elisabet.
- „Produce efect chiar și în cazul, când intestinul este iritabil, fără dureri și fără greutate“.
- Prof. Dr. de Leube, Würzburg, director al cliniceii medicale.
- „Întrebuințarea este liberă de ori-ce consecințe desagreabile“.
- Prof. Dr. Baccelli, Roma, directorul cliniceii medic.
- „Supără acțiunea stomacului, mai puțin decât alte ape minerale“.
- Prof. Dr. Theodori, Bucuresci, medicul regal.
- „Chiar la întrebunțare mai îndelungată nu provocă indispoziții“.
- Prof. Dr. de Bamberger, Viena, director al cliniceii medic.
- „Efect unitar, foarte bun, chiar și la întrebunțare mai îndelungată“.
- Prof. Dr. Drasche, dirigintele sect. V., a spitalului general.
- „Se întrebunțeză cu folos până în ultimul timp“.
- Prof. Dr. Schauta, Viena, director al cliniceii I., pentru bôle de femei.

Certificatul ministrului de rășboi c. și r. (secția sanitară) în Viena.

„Apa amară Francisc Iosif are aprôpe fără esepție efect sigur și repede, necausând nici chiar la întrebunțare mai îndelungată indispoziții secundare. Bolnavii o beau bucuros din cauza gustului plăcut.“

APA MINERALĂ „FRANCISC IOSIF“ se pôte capêta în tôte depozitele cunoscute de ape minerale. DIRECȚIUNEA în BUDAPESTA. Spre a-se asigura contra amăgirilor, consumantul să cêră expres „Apa amară „FRANCISC IOSIF““. 42--0.1301.

IPSEN ALFRED

Magazin de încălțăminte,

BRAȘOV, Strada Vămii Nr. 36.

Mare deposit de ghete de voiaj, sport și lux, pentru dame, bărbați și copii.

Se esecută după măsura specialistă și orthopad.

Garantes pentru potrivirea escelentă.

Cisme fine pentru militari după măsură, se esecută foarte bine.

La comande din provincie, pentru măsură ajunge trimiterea unei ghete. 3--10

Prețuri moderate.